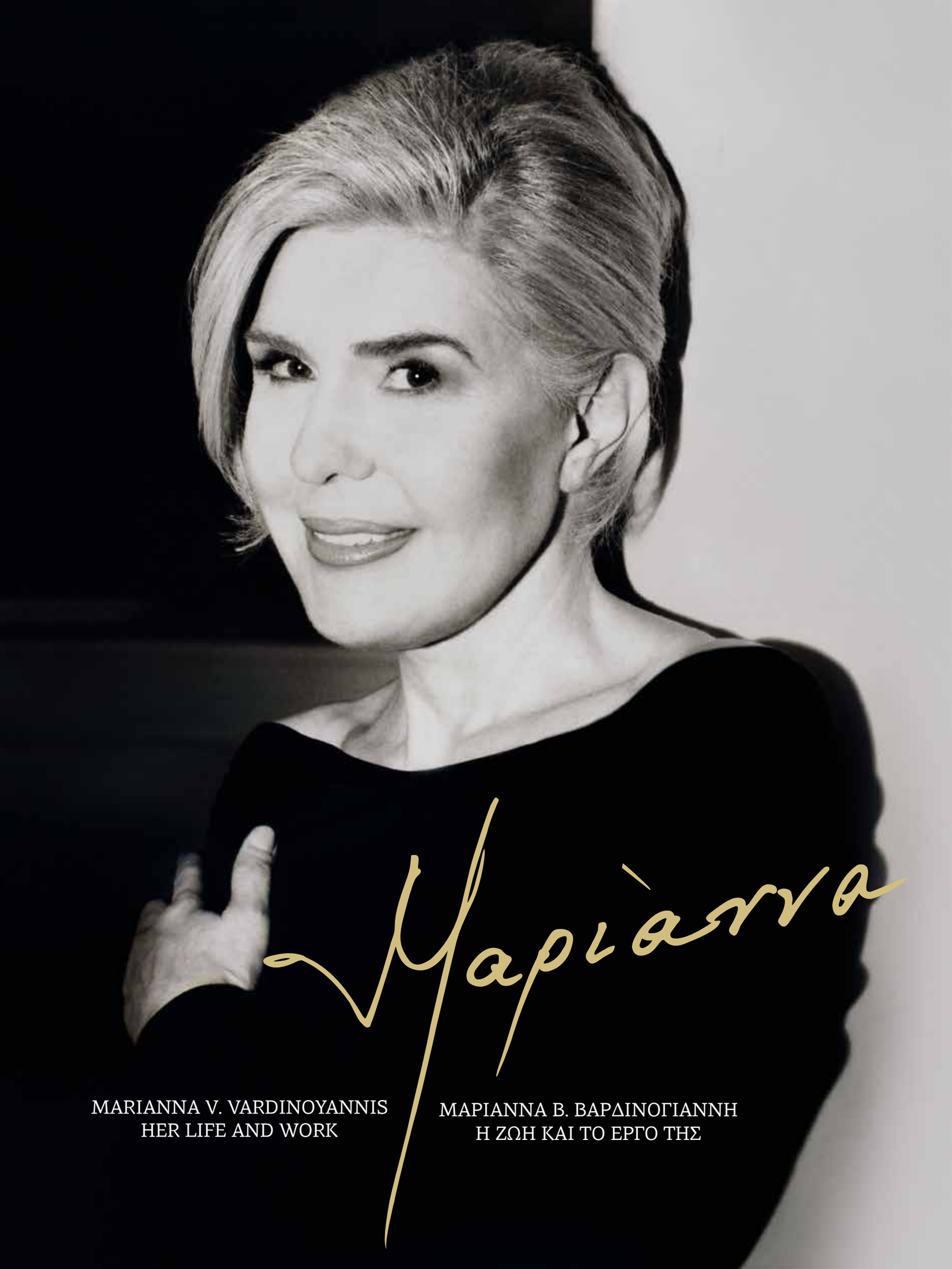

MARIANNA V. VARDINOYANNIS
HER LIFE AND WORK

ΜΑΡΙΑΝΝΑ Β. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗ
Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ

Αγάπη

«Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι. καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. ἐκ μέρους δὲ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη».

Α' Επιστολή Αποστόλου Παύλου προς Κορινθίους

«Σε αυτό το κείμενο ανατρέχω πάντοτε σε όλες τις δύσκολες στιγμές της ζωής μου. Όταν νιώθω πως η ελπίδα πάει να χαθεί. Να μην ξεχνάμε, η αγάπη διδάσκεται. Ας τη διδάξουμε, λοιπόν, πρώτα από όλα στα παιδιά μας και στη νέα γενιά της πατρίδας μας. Με την κατανόηση, την αγκαλιά και το χάδι αλλά και μέσα από μια συνειδητή καθημερινή στάση ζωής που θα λειτουργήσει ως παράδειγμα, με κύρια θέση την ενσυναίσθηση, την προσφορά και την αλληλεγγύη. Ας γίνει η ΑΓΑΠΗ η παρακαταθήκη μας για το Αύριο».

Μαριάννα

Μαριάννα: Η ζωή της

Η ζωή της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη θυμίζει παραμύθι. Αλλά δεν είναι. Είναι η ιστορία ζωής μιας γυναίκας που τίποτα δεν της χαρίστηκε. Το οδοιπορικό μιας γυναίκας που πάλεψε σκληρά για τα όνειρά της και ακόμα πιο σκληρά αγωνίστηκε για τους γύρω της. Όραμά της η δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, με αρχές και αξίες ζωής, με μια καρδιά γεμάτη αγάπη για τους ανθρώπους και την πατρίδα της, την Ελλάδα. Χωρίς ποτέ να το βάζει κάτω, κατάφερε να ολοκληρώσει ένα τεράστιο έργο αλληλεγγύης και προσφοράς και να γίνει ένας αιώνιος «μύθος» στη συνείδηση και στις καρδιές των Ελλήνων και όχι μόνο.

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη στα νεανικά της χρόνια στην Ερμιόνη.

Το πατρικό σπίτι της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη στην Ερμιόνη.

Ερμιόνη: «Η μικρή πατρίδα» της Μαριάννας

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη γεννήθηκε και έζησε τα πρώτα χρόνια της ζωής της στην Ερμιόνη, τη λουσμένη από το φως του ήλιου «μικρή της πατρίδα», όπως πάντοτε η ίδια αποκαλούσε το γραφικό παραθαλάσσιο χωριό του Νομού Αργολίδας, από όπου ξεκίνησε για να κατακτήσει τελικά τον κόσμο με την προσωπικότητα, το έργο και τη λάμψη της.

Μια παραδοσιακή οικογένεια, με αρχές, ήθος και αξίες, ιδιαίτερα δεμένη και αγαπημένη: Ο πατέρας της Μαριάννας, Γιώργος Μπουρνάκης, έμπορος της εποχής, η μητέρα της, Ευαγγελία, και η αδελφή της, Ελευθερία. Στο πατρικό της σπίτι, ένα όμορφο νεοκλασικό στην Ερμιόνη, η Μαριάννα μεγάλωσε με πολλή αγάπη και ζεστασιά, μαθαίνοντας πως η «πραγματική ευτυχία είναι να προσφέρεις, να μπορείς να δίνεις, γιατί μόνο έτσι νιώθεις την καρδιά σου γεμάτη».

«Ήμουν ευτυχισμένο παιδί και αυτό το οφείλω στους γονείς μου που με έμαθαν να πιστεύω στους ανθρώπους και να αγωνίζομαι για ό,τι θεωρώ δίκαιο και σωστό. Αυτή η ευτυχία

Σημαιοφόρος σε μαθητική παρέλαση.

των παιδικών μου χρόνων είναι οδηγός της ψυχής μου, η γαλήνη μου», έχει πει η ίδια περιγράφοντας την παιδική της ηλικία.

Μια όμορφη παιδική ηλικία, γεμάτη από χαρούμενες αναμνήσεις κοντά στην καταγάλανη θάλασσα της Ερμιόνης και στο γραφικό Μπίστι, το καταπράσινο πευκόφυτο μικρό άλσος που φιλοξένησε ανέμελους περιπάτους και παιδικά παιχνίδια και στάλαξε στην ψυχή της την αγάπη για το περιβάλλον και τη φύση. Ενώ τα χρόνια του δημοτικού στο Δημοτικό Σχολείο της Ερμιόνης, με τον προαύλιο χώρο του που ήταν γεμάτος από ψήγματα αρχαιολογικών ευρημάτων, υπήρξαν ένας θησαυρός για τη Μαριάννα, η οποία έμαθε με αυθεντικότητα να αγαπά τη γνώση, να σέβεται την Ιστορία, να αναγνωρίζει τον Πολιτισμό και να λατρεύει την Αρχαιολογία.

Τα πρώτα χρόνια της ζωής της στην Ερμιόνη άφησαν ένα ανεξίτηλο αποτύπωμα στην καρδιά της. Η Ερμιόνη αποτελούσε πάντα το προσωπικό της καταφύγιο. Σ' αυτήν επέστρεφε μέχρι το τέλος της ζωής της, στηρίζοντας πάντοτε τους συμπατριώτες της και προσφέροντας στα νέα παιδιά της περιοχής υποδομές και υποτροφίες για ένα ελπιδοφόρο μέλλον. Τα «Βραβεία Πολιτισμού Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» που καθιερώθηκαν με πρωτοβουλία της και υποστηρίχθηκαν από ολόκληρη την οικογένειά της ήταν μόνο η αρχή σε μια σειρά από όνειρα που έκανε για τη γενέτειρά της.

Το παράδειγμα της μητέρας της, Ευαγγελίας, η οποία αθόρυβα και διακριτικά βρισκόταν στο πλευρό όποιου είχε ανάγκη, καθόρισε τη Μαριάννα, καθώς από πολύ μικρή διδάχτηκε τι σημαίνει ανιδιοτελής προσφορά, αλληλεγγύη, στήριξη στον πιο αδύναμο. Αρχές και αξίες που αποτέλεσαν έμπνευση και πυξίδα για εκείνη σε κάθε βήμα της μετέπειτα ζωής της. *«Η πιο δυνατή ανάμνηση που έχω από τα χρόνια εκείνα είναι η εικόνα της μητέρας μου να ανοίγει όσο πιο διακριτικά γινόταν την πόρτα του σπιτιού μας τα βράδια και να φεύγει για να αφήσει, χωρίς να την αντιληφθεί κανείς, ένα καλάθι με τρόφιμα για τις οικογένειες που ήξερε πως είχαν ανάγκη. Αυτή η ανάμνηση της ανιδιοτελούς προσφοράς και τα λόγια της μητέρας μου ότι "πάντοτε πρέπει να μοιραζόμαστε τις ευλογίες που μας δίνει ο Θεός" σφράγισαν την παιδική ψυχή μου και διαμόρφωσαν τον χαρακτήρα μου. Πιστεύω ότι υπήρξαν καθοριστικά για την πορεία ολόκληρης της ζωής μου».*

Η παιδική ηλικία της Μαριάννας δεν ήταν όμως πάντοτε ανέφελη. Ο Εμφύλιος ανάγκασε την οικογένειά της να φυγαδευτεί για ένα διάστημα στον Πειραιά. Μια δύσκολη στιγμή για την οικογένειά της, η οποία όμως δυνάμωσε τη μικρή Μαριάννα και της δίδαξε τι σημαίνει να αγωνίζεται κανείς για τα ιδανικά και τα πιστεύω του με οποιοδήποτε κόστος.

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη κατά τη διάρκεια των φοιτητικών της χρόνων στις ΗΠΑ.

Βαρδής και Μαριάννα Βαρδινογιάννη πάντα μαζί, ενωμένοι, στα εύκολα και στα δύσκολα της ζωής.

Ο Πειραιάς και η γνωριμία με τον Βαρδή

Οι γονείς της Μαριάννας ήταν δύο άνθρωποι ανοιχτόμυαλοι και πρωτοπόροι, πολύ μπροστά από την εποχή τους, που πίστευαν βαθύτατα στη μεγάλη αξία της Παιδείας. Τελειώνοντας το δημοτικό η Μαριάννα, πάντοτε άριστη μαθήτρια, πρώτη σε όλα τα μαθήματα και σημαιοφόρος στις μαθητικές παρελάσεις, με προτροπή της μητέρας της, Ευαγγελίας, βρέθηκε στον Πειραιά προκειμένου να συνεχίσει τις γυμνασιακές της σπουδές αλλά και να ξεκινήσει παράλληλα μαθήματα αγγλικών και γαλλικών.

Στον Πειραιά, σε φιλικό σπίτι, γνώρισε τον Βαρδή Ι. Βαρδινογιάννη, την πρώτη και μοναδική της αγάπη, ο οποίος ήταν τότε νεαρός αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού, με καταγωγή από ιστορική οικογένεια της Κρήτης. Η γνωριμία αυτή έμελλε να σημαδέψει τη ζωή και των δύο, αφού από την πρώτη ματιά που αντάλλαξαν ένιωσαν πως οι ζωές τους είχαν αιώνια ενωθεί.

Παρά το γεγονός ότι η Μαριάννα, αμέσως μετά την αποφοίτησή της από το γυμνάσιο, ταξίδεψε στις ΗΠΑ για να σπουδάσει Οικονομικά στο Colorado, φιλοξενούμενη σε σπίτι συγγενών, οι δυο τους δεν σταμάτησαν να σκέφτονται ο ένας τον άλλον. Συνέχισαν να αλληλογραφούν σχεδόν καθημερινά, ενώ όταν ο Βαρδής βρέθηκε στη Χαβάη, σε αποστολή του Ναυτικού, για την παραλαβή ενός πολεμικού πλοίου, η Μαριάννα ταξίδεψε μέχρι εκεί για να τον συναντήσει.

Οι δυο τους παντρεύτηκαν και ξεκίνησαν την κοινή τους ζωή σε ένα μικρό διαμέρισμα στην Κυψέλη, ένα ερωτευμένο, νεαρό ζευγάρι, με μοναδικό πλούτο τα όνειρα και την αγάπη τους. Εκείνος ένας αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού, ενώ εκείνη εργαζόταν ως δημοσιογράφος στον ραδιοφωνικό σταθμό της αμερικανικής στρατιωτικής βάσης στο Ελληνικό, προκειμένου να στηρίξει την οικογένειά τους. Μια ιστορία και μια πλευρά της Μαριάννας που δεν τη γνωρίζουν πολλοί, αλλά που για εκείνη υπήρξε σημαντική: της προσέφερε πολλές επαγγελματικές εμπειρίες αλλά και την πρώτη συνάντησή της με τη Μελίνα Μερκούρη, η οποία την ξεχώρισε αμέσως. Κι έτσι ξεκίνησε μια φιλία που κράτησε μια ζωή.

«Γνώρισα τον σύζυγό μου Βαρδή σε πολύ νεαρή ηλικία. Εγώ ήμουν ακόμα μαθήτρια και εκείνος αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού. Παντρευτήκαμε μερικά χρόνια αργότερα, όμως από την πρώτη στιγμή νιώσαμε και οι δύο πως ο δρόμος της ζωής μας θα ήταν κοινός. Ξεκινήσαμε την οικογένειά μας σε ένα μικρό διαμέρισμα. Φυσικά τότε δεν μπορούσα να φανταστώ τα όσα θα ακολουθούσαν, που άλλαξαν μεν την εικόνα της ζωής μας, αλλά ποτέ την ουσία της. Το μεγάλωμα των πέντε παιδιών μας, και με τους δυο μας πάντα δίπλα τους, η εξορία του Βαρδή στην Αμοργό κατά την περίοδο της δικτατορίας... Αμέτρητες στιγμές όμορφες αλλά και στιγμές δύσκολες, όπως άλλωστε στη ζωή κάθε ανθρώπου», διηγείται η ίδια, αναφερόμενη στη γνωριμία της με τον Βαρδή.

Αριστερά πάνω: Από τα πρώτα χρόνια της γνωριμίας τους.

Κέντρο: Βαρδής και Μαριάννα στον αρραβώνα τους, με τον πατριάρχη της οικογένειας Ιωάννη Βαρδινογιάννη και τον αδελφό του Βαρδή, Σήφη.

Κάτω: Στον γάμο τους που τελέστηκε στον Άγιο Διονύσιο τον Αρεοπαγίτη στο Κολωνάκι.

Η οικογένειά της: Ο πιο πολύτιμος θησαυρός της

Ο Βαρδής και η Μαριάννα απέκτησαν πέντε παιδιά: τον Γιάννη, τη Χριστιάννα, τον Γιώργο, τον Νίκο και τη Βαρδιάννα. Η οικογένεια ήταν το επίκεντρο της ζωής της Μαριάννας, ο *«πιο πολύτιμος θησαυρός»* της. Αφοσιωμένη μητέρα και σύζυγος, πάντοτε παρούσα σε κάθε στιγμή του μεγαλώματος των παιδιών της, σε κάθε χαρά και λύπη, στο πλάι του Βαρδή, φροντίζοντας για την παραμικρή λεπτομέρεια της οικογενειακής τους ζωής με αγάπη, έγνοια, αγωνία, με ανοιχτή την αγκαλιά και τις φτερούγες της για να προστατεύσει, να προσφέρει, να εμπνεύσει, να παρηγορήσει, να δυναμώσει. *«Το μόνο πράγμα που ονειρεύτηκα στη ζωή μου ήταν να αποκτήσω μια αγαπημένη οικογένεια και νιώθω πραγματικά ευγνώμων και ευλογημένη που ο Θεός μού χάρισε αυτό το πολύτιμο δώρο. Ο σύζυγός μου, Βαρδής, και τα παιδιά μας ήταν πάντοτε το στήριγμά μου και η πηγή της έμπνευσής μου»*, έλεγε για την οικογένειά της.

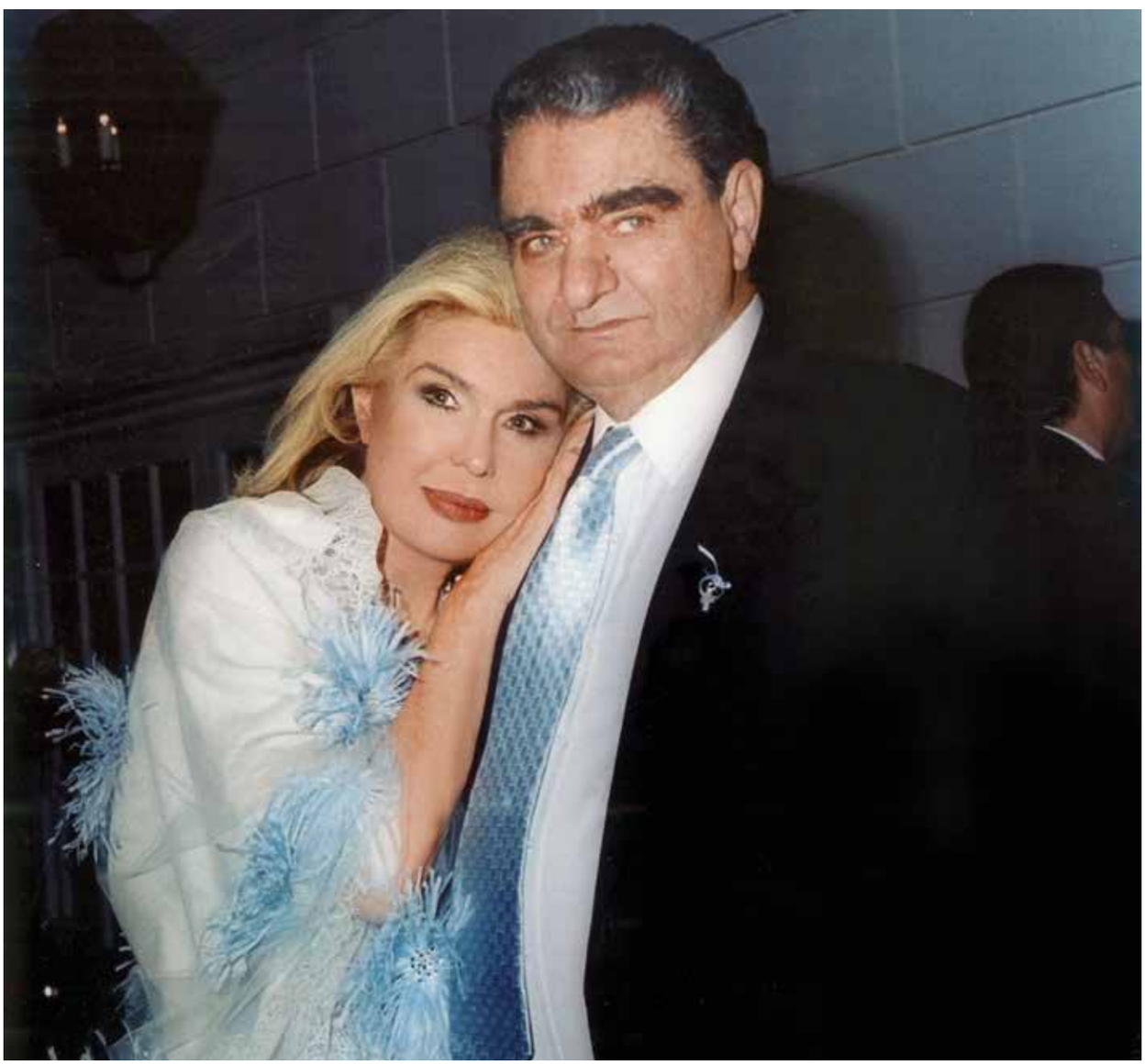

Βαρδής και Μαριάννα άνοιξαν την αγκαλιά τους για την Ελλάδα, προσφέροντας ένα τεράστιο κοινωνικό έργο.

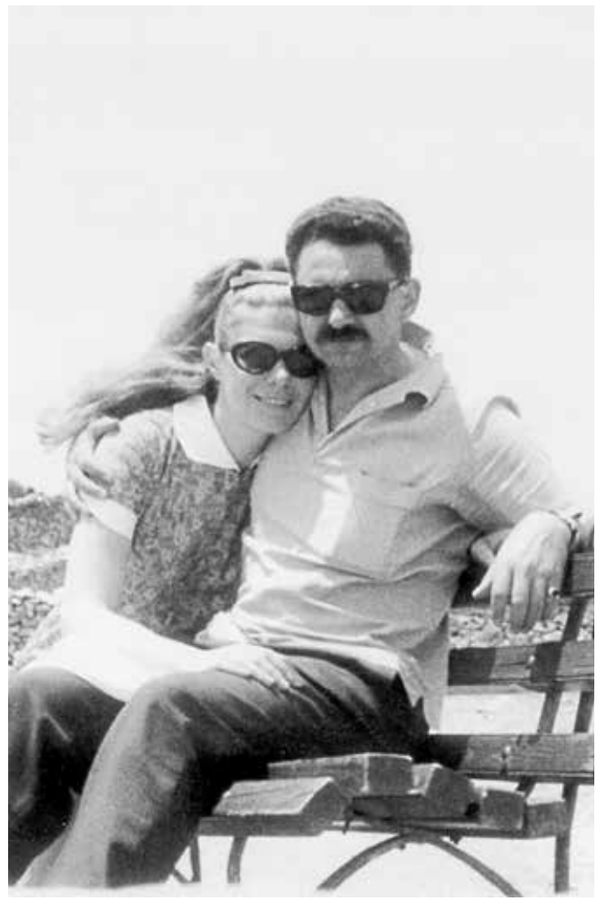

Η Μαριάννα ακολούθησε τον Βαρδή στην εξορία του στην Αμοργό κατά τη διάρκεια της δικτατορίας. Εκεί έζησαν υπό αντίξοες συνθήκες, έχοντας όμως την υποστήριξη και την αγάπη των κατοίκων της Αμοργού.

Η εξορία του Βαρδή στην Αμοργό

Μια οικογένεια απόλυτα ενωμένη, μαζί στα εύκολα και στα δύσκολα της ζωής. Όταν ο σύζυγός της, Βαρδής Ι. Βαρδινογιάννης, εξορίστηκε στο απομονωμένο, τότε, νησί της Αμοργού, κατά τη διάρκεια της δικτατορίας των συνταγματαρχών της 21ης Απριλίου 1967, μαζί με άλλους αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού που εξέφρασαν την αντίθεσή τους στην κατάλυση της δημοκρατίας, εκείνη δεν δίστασε να τον ακολουθήσει. Το νεαρό ζευγάρι πέρασε στην Αμοργό έναν ολόκληρο χρόνο, μέσα σε πολύ αντίξοες συνθήκες. *«Πολύ έντονα θυμάμαι την περίοδο της εξορίας του Βαρδή στην Αμοργό. Τότε είχαμε ήδη αποκτήσει τα τρία μας παιδιά – με το τρίτο νεογέννητο στην κούνια. Ένιωθα την καρδιά μου κομμένη στα δύο: ανάμεσα στον άντρα που λάτρευα και στα παιδιά μου που ήταν το κέντρο της ζωής μου. Παίρνοντας ένα καΐκι μέσα στον χειμώνα πήγα στην Αμοργό με τα δύο μεγαλύτερα παιδιά μας, τον Γιάννη και τη Χριστιάννα. Μέναμε σε ένα σπίτι χωρίς ηλεκτρικό, πλημμυρισμένοι όμως από την αγάπη και τη συμπαράσταση των κατοίκων της Αμοργού. Δεν θα τους ξεχάσω ποτέ... Κάθε μέρα έβρισκα στο παράθυρό μας πότε ένα μπουκάλι γάλα, πότε δύο αβγά, ένα ζεστό ψωμί... Η αγάπη τους ήταν βάλσαμο στην ψυχή μας...»*, έχει πει η ίδια περιγράφοντας εκείνη την περίοδο της ζωής της. Σύμφωνα με το σύζυγό της Βαρδή Ι. Βαρδινογιάννη, όταν έφτασε για πρώτη φορά με το καΐκι, την υποδέχτηκαν όλες οι γυναίκες του νησιού. Η εξορία στην Αμοργό καθόρισε την Μαριάννα για πάντα. Όσες δυνατότητες κι αν απέκτησε, όση φήμη και δόξα, έμεινε πάντα γνήσια και προσγειωμένη στην πραγματική ζωή.

Βαρδής και Μαριάννα ανοίγουν την αγκαλιά τους για την Ελλάδα

Μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα, τον ξαφνικό και αδόκητο θάνατο του μεγαλύτερου αδελφού του, Νίκου, ο Βαρδής Ι. Βαρδινογιάννης αναλαμβάνει την προεδρία των επιχειρήσεων. Με πολλή δουλειά, όραμα, αρχές και ήθος εξελίχθηκε σε έναν από τους πιο σπουδαίους επιχειρηματίες παγκοσμίως, με τη Μαριάννα πάντοτε στο πλευρό του.

Ο όμιλος επιχειρήσεων της οικογένειας γιγαντώνεται και σιγά σιγά Βαρδής και Μαριάννα καταξιώνονται και αναγνωρίζονται στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Αναπτύσσουν συνεργασίες και φιλικούς δεσμούς με ξένους ηγέτες, διεθνείς προσωπικότητες, επιχειρηματίες, επιστήμονες, ανθρώπους της Τέχνης και του Πολιτισμού.

Δεν ξεχνούν όμως ποτέ τις ρίζες τους και τις αρχές με τις οποίες ξεκίνησαν την κοινή τους ζωή. Το ήθος, η ακεραιότητα, η φιλοπατρία, η ενσυναίσθηση, η κοινωνική αλληλεγγύη και η προσφορά είναι τα στοιχεία που τους χαρακτηρίζουν.

Μαζί, οι δυο τους, έχοντας σαν πυξίδα την αγάπη τους για την πατρίδα τους, την Ελλάδα, και για τον συνάνθρωπο, προσφέρουν ένα τεράστιο κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο, που ξεπερνά τα σύνορα της χώρας τους και τους τοποθετεί ανάμεσα στους σημαντικότερους εθνικούς ευεργέτες.

Δεξιά: Βαρδής και Μαριάννα Βαρδινογιάννη στο Ζάππειο Μέγαρο, για τον εορτασμό των 30 χρόνων από την ίδρυση του Σωματείου «ΕΛΠΙΔΑ-Σύλλογος Φίλων Παιδιών με καρκίνο» (Ιούνιος 2019).

Η Μαριάννα πρωτοπορεί και ανοίγει νέους δρόμους

Παράλληλα, με πηγή της αστείρευτης δύναμής της και έμπνευσή της τη μητρότητα, η Μαριάννα χαράσσει τη δική της διαδρομή, ανοίγοντας νέους δρόμους στην Ελλάδα και στον κόσμο. Μετά το μεγάλωμα των πέντε παιδιών της ξεκινά την προσωπική της δράση. Η Μαριάννα, με τη διεθνή αναγνώριση και ακτινοβολία, ξεκινά την πορεία της.

Πρωτοπόρος και οραματίστρια ενός καλύτερου κόσμου, το 1990 ιδρύει το Σωματείο «ΕΛΠΙΔΑ-Σύλλογος Φίλων Παιδιών με καρκίνο» για τη στήριξη των παιδιών με καρκίνο και των οικογενειών τους.

Σε μια εποχή που στην Ελλάδα δεν υπήρχε απολύτως καμία υποδομή για την αντιμετώπιση του παιδικού καρκίνου, η Μαριάννα και το Σωματείο ΕΛΠΙΔΑ αλλάζουν εντελώς το τοπίο της κοινωνικής αλληλεγγύης στη χώρα μας και βάζουν την Ελλάδα στην πρώτη γραμμή της μάχης ενάντια στον καρκίνο. Το πρώτο ογκολογικό νοσοκομείο που προσφέρει η ΕΛΠΙΔΑ στη χώρα εξελίσσεται σε Κέντρο Αριστείας και αποτελεί πρότυπο στην Ευρώπη.

Το όραμα της Μαριάννας για τη δημιουργία ενός «Χάρτη Ειρήνης και Ελπίδας», με όχημα την υγεία, παίρνει σάρκα και οστά μέσα από τη δημιουργία ενός δικτύου συνεργασίας με τα μεγαλύτερα ογκολογικά νοσοκομεία του κόσμου, για μια υγεία χωρίς σύνορα για όλα τα παιδιά του κόσμου. Παράλληλα, ο πενταώροφος ξενώνας που χτίζει η ΕΛΠΙΔΑ για τις οικογένειες των παιδιών που νοσηλεύονται από την Περιφέρεια γίνεται για τους γονείς ένα δεύτερο σπίτι τους και μια τεράστια αγκαλιά παρηγοριάς, στήριξης και αγάπης.

Τα ενδιαφέροντα όμως της Μαριάννας απλώνονται και σε άλλους τομείς, πέρα από το δικαίωμα στην υγεία. Έτσι το 1997 ιδρύει το ομώνυμο ίδρυμά της, το Ίδρυμα «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη», μέσω του οποίου υλοποιεί ένα εκτεταμένο ανθρωπιστικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό έργο σε διεθνές επίπεδο. Ενώ το 2012, χάρη στη Μαριάννα, γεννιέται το μεγαλύτερο σύγχρονο ανθρωπιστικό κίνημα της πατρίδας μας, αφού περισσότεροι από 165.000 νέοι άνθρωποι γίνονται εθελοντές δότες μυελού των οστών στο Σωματείο «Σύλλογος ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ», για να σώσουν έναν συνάνθρωπό τους όταν τους χρειαστεί.

Η δράση και η φήμη της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη γρήγορα ξεπερνούν τα σύνορα της Ελλάδας. Η UNESCO, ο μεγαλύτερος Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών για τον Πολιτισμό, την Εκπαίδευση και την Επιστήμη, την ανακηρύσσει το 1999 Πρέσβυ Καλής Θελήσεως της UNESCO – η μοναδική Ελληνίδα πολίτης που έχει λάβει αυτό τον τίτλο.

Το ανθρωπιστικό της έργο, ο αγώνας για τα ανθρώπινα δικαιώματα και η συμβολή της στη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου αναγνωρίζονται διεθνώς και της προσφέρουν κορυφαίες διεθνείς διακρίσεις, με σημαντικότερες: τον Τίτλο του Αξιωματικού της Λεγεώνας της Τιμής της Γαλλικής Δημοκρατίας (2015), τον Μεγαλόσταυρο του Τάγματος της Ευποιίας της Ελληνικής Δημοκρατίας (2020), με αποκορύφωμα το Βραβείο Nelson Mandela του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (2020), την ύψιστη διάκριση του ΟΗΕ για την ανθρωπιστική προσφορά.

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη είχε μια ανοιχτή αγκαλιά για όλα τα παιδιά με καρκίνο. Πάντα παρούσα στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων, ήξερε κάθε παιδί με το μικρό του όνομα.

Μαριάννα: Μια αιώνια παρακαταθήκη αγάπης

Κατά τη διάρκεια ολόκληρης της ζωής της, και παράλληλα με την άοκνη κοινωνική της δράση, η Μαριάννα παρέμεινε πάντοτε μια αφοσιωμένη σύζυγος, παραδειγματική μητέρα και γιαγιά, αφού είχε την ευλογία να καμαρώσει τα πέντε παιδιά της να μεγαλώνουν και να δημιουργούν τις δικές τους οικογένειες, από τις οποίες απέκτησε 13 εγγόνια και τρία δισέγγονα:

«Είμαι πολύ υπερήφανη που είμαι γιαγιά και πολύ υπερήφανη για κάθε ένα από τα εγγόνια και τα δισέγγονά μου ξεχωριστά. Όπως επίσης αισθάνομαι τυχερή που ξεκινήσαμε με τον Βαρδή τη ζωή μας πολύ νέοι και μας αξιώνει ο Θεός να χαιρόμαστε εδώ και πολλά χρόνια αυτό τον ρόλο, του παππού και της γιαγιάς. Ως γιαγιά είμαι όπως ήμουν και ως μητέρα: Παρούσα! Πάντοτε στο πλευρό τους! Είναι αληθινή ευλογία να βλέπεις τα εγγόνια σου να μεγαλώνουν και να γίνονται χρήσιμοι και ευαισθητοποιημένοι άνθρωποι. Με συγκινεί πολύ όταν παίρνουν πρωτοβουλίες και χαράσσουν τη δική τους πορεία στη ζωή με όνειρα και ελπίδα», έχει εξομολογηθεί η ίδια.

Η οικογένειά της, τα παιδιά και τα εγγόνια της, η αγάπη που απλόχερα έδωσε και πήρε σε ολόκληρη την πορεία της ζωής της αποτελούν, μαζί με το τεράστιο ανθρωπιστικό της έργο, την πιο σπουδαία παρακαταθήκη αυτής της μεγάλης Ελληνίδας: μια αιώνια παρακαταθήκη αγάπης και προσφοράς.

Η Μαριάννα ήταν πάντοτε παρούσα σε όλα τα μεγάλα κοινωνικά ζητήματα, όπως στο Προσφυγικό. Στη Μυτιλήνη, στο πλαίσιο της επίσκεψής της στα Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων στο Καρά Τεπέ και στη Μόρια, προσέφερε τη στήριξή της σε παιδιά προσφύγων μέσα από το Πρόγραμμα "We Care" του Ιδρύματός της (Απρίλιος 2016).

ΕΛΠΙΔΑ – ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ

Μετά το μεγάλωμα των πέντε παιδιών της, και με έμπνευσή της τη δίχως όρια μητρική αγάπη, η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη ξεκίνησε να δίνει σάρκα και οστά στο προσωπικό της όραμα για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, όπου η πρόσβαση στις υποδομές υγείας και στις πιο σύγχρονες θεραπείες θα είναι ισότιμη και δωρεάν για όλους. Η ίδρυση του σωματείου «ΕΛΠΙΔΑ-Σύλλογος Φίλων Παιδιών με καρκίνο» από τη Μαριάννα αποτέλεσε έναν φάρο αλληλεγγύης και προσφοράς. Ένα σπουδαίο ορόσημο στην ιστορία της κοινωνικής αλληλεγγύης στην Ελλάδα, με δομές υγείας και ένα πλήρες δίκτυο υποστήριξης των καρκινοπαθών παιδιών και των οικογενειών τους που χάρισε ζωή σε χιλιάδες παιδιά και αναγνωρίστηκε διεθνώς για τη σημαντική συνεισφορά στην αντιμετώπιση του παιδικού καρκίνου.

Στον προαύλιο χώρο της Ογκολογικής Μονάδας Παίδων, την οποία η Πολιτεία, αναγνωρίζοντας την προσφορά της, ονόμασε «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ».

Μια ΕΛΠΙΔΑ γεννιέται

Στην Ελλάδα της δεκαετίας του 1990 δεν υπήρχε απολύτως καμία υποδομή για την αντιμετώπιση του παιδικού καρκίνου. Περίπου 300 παιδιά τον χρόνο νοσούσαν από νεοπλασματικές ασθένειες και σε πολλές περιπτώσεις, ιδιαίτερα όταν υπήρχε ανάγκη για μεταμόσχευση μυελού των οστών, δεν υπήρχε η δυνατότητα για θεραπεία στην Ελλάδα. Η μεταμόσχευση μυελού των οστών γινόταν ως επί το πλείστον στις ΗΠΑ, με ένα κόστος υπέρογκο: 500.000 δολάρια. Και ήταν πολλά τα παιδιά που χάθηκαν, γιατί οι οικογένειές τους δεν μπορούσαν να καλύψουν αυτό το δυσβάσταχτο ποσό και οι υποδομές της χώρας δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες θεραπείας των παιδιών με καρκίνο.

Τον Μάιο του 1990, διαπιστώνοντας το μεγάλο κενό στην περίθαλψη των καρκινοπαθών παιδιών, και μην μπορώντας να συμβιβαστούν με μια μοίρα που τα καταδίκαζε, μια ομάδα δυναμικών γυναικών συσπειρώνεται γύρω από τη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη και ιδρύει το Σωματείο «ΕΛΠΙΔΑ-Σύλλογος Φίλων Παιδιών με καρκίνο». Την Ιδρυτική Πράξη του Σωματείου υπογράφουν 48 σημαντικές και ευαίσθητες γυναίκες, με κοινό όραμα τη συμπαράσταση στα παιδιά με καρκίνο και στις οικογένειές τους.

«Θυμάμαι πολύ καλά τη στιγμή που η σύζυγος του Αμερικανού πρέσβη στη χώρα μας, κυρία Εστέλ Σωτήρχου, μου μιλούσε για τα αιτήματα για βίζα που κατέκλυζαν την αμερικανική πρεσβεία από οικογένειες παιδιών που ήθελαν να ταξιδέψουν στις ΗΠΑ για θεραπεία. "Πρέπει κάτι να κάνουμε για αυτά τα παιδιά" σκέφθηκα. Ήμουν νεαρή μητέρα τότε και μπορούσα πολύ καλά να καταλάβω την απόγνωση του γονιού που προσπαθεί να σώσει το παιδί του και πρέπει να φύγει για το εξωτερικό. Και έπειτα ήρθε η θέληση. Το πείσμα. Η ένωση. Η ελπίδα. Που τη μοιραστήκαμε πολλές μαζί. Η μία ενέπνεε την άλλη. Δεν νιώθω ότι ήταν επιλογή μας. Η απόφαση να σταθούμε στο πλευρό αυτών των παιδιών και των οικογενειών τους ήταν μονόδρομος», έχει διηγηθεί η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη για τα πρώτα βήματα του Σωματείου.

Από την πρώτη στιγμή η ΕΛΠΙΔΑ πρωτοπορεί, κάνοντας μια τομή στο ελληνικό κοινωνικό γίγνεσθαι. Ξεκινάει μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης και καταφέρνει κάτι που φαινόταν ακατόρθωτο, δηλαδή να κάνει ολόκληρη την ελληνική κοινωνία να αγκαλιάσει ένα θέμα που μέχρι τότε ήταν ταμπού: τον παιδικό καρκίνο. Παράλληλα εξασφάλισε σε χρόνο-ρεκόρ τους απαραίτητους πόρους για τη δημιουργία Μονάδας Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών, κινητοποιώντας σημαντικές προσωπικότητες και διεθνείς καλλιτέχνες που δίνουν μεγαλειώδεις συναυλίες για την ίδρυση της Μονάδας. Για τη στελέχωση της Μονάδας ο Σύλλογος στέλνει στις ΗΠΑ, στο Dana Farber Institute στη Βοστώνη, και στη Μ. Βρετανία, στο

Στον Ξενώνα ΕΛΠΙΔΑ, όπου μέχρι σήμερα έχουν φιλοξενηθεί περισσότερες από 2.000 οικογένειες καρκινοπαθών παιδιών, βρίσκοντας ένα δεύτερο σπίτι, αμέριστη υποστήριξη και θαλπωρή καθ' όλη τη διάρκεια της θεραπείας των παιδιών.

Δεξιά πάνω: Στη Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών, το πρώτο μεγάλο έργο του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ, με τους γιατρούς Στέλιο Γραφάκο, Βασιλική Κίτρα και Ευγένιο Γουσέτη.

Δεξιά κάτω: Στιγμιότυπο από τα εγκαίνια της Ογκολογικής Μονάδας Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ», με τον κοινό διοικητή των Νοσοκομείων Παίδων «Η Αγία Σοφία» και «Π.& Α. Κυριακού», Μανώλη Παπασάββα, τον πρώην Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κάρολο Παπούλια, και τον τότε υπουργό Υγείας, Ανδρέα Λοβέρδο (Οκτώβριος 2010).

Royal Free Hospital και στο Bristol Children's Hospital, ένα κλιμάκιο γιατρών και νοσηλευτών, με επικεφαλής τον σημερινό αναπληρωτή καθηγητή Παιδιατρικής-Αιματολογίας κ. Στέλιο Γραφάκο, προκειμένου να μετεκπαιδευτούν και να επιστρέψουν στην Ελλάδα με τις πιο σύγχρονες γνώσεις και θεραπείες γύρω από τις μεταμοσχεύσεις μυελού των οστών. Η θεωρία γίνεται άμεσα πράξη! Το καινούργιο που φέρνει η ΕΛΠΙΔΑ της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη στην κοινωνική προσφορά και στον χώρο της φιλανθρωπίας στη χώρα μας είναι ότι ο ευεργέτης γίνεται η κινητήριος δύναμη του έργου που προσφέρει. Δεν το αντιμετωπίζει ως οικονομική προσφορά, αλλά ως έργο ζωής και προσωπική ευθύνη.

«Μία από τις βασικές αρχές της ζωής μου ήταν πάντοτε να είμαι κοντά στους ανθρώπους. Πιστεύω βαθύτατα ότι είναι πολύ πιο σημαντικό να βρεθείς δίπλα σε εκείνους που περνούν μια δυσκολία και να τους στηρίξεις με μια αγκαλιά, ένα χαμόγελο ή μια ζεστή κουβέντα, παρά να προσφέρεις απρόσωπη οικονομική στήριξη. Απορρίπτω τον όρο φιλανθρωπία γιατί εμπεριέχει μια έπαρση. Ο πραγματικός "φίλος" δεν είναι απρόσωπος, δεν είναι υπεράνω, είναι στο πλευρό σου. Γι' αυτό πιστεύω στην έννοια της κοινωνικής αλληλεγγύης. Να είσαι δίπλα σε αυτόν που σε χρειάζεται, να ακουμπάς το πρόβλημά του, να του ανοίγεις την αγκαλιά σου. Αυτός είναι ο δρόμος που έχω επιλέξει από πολύ νωρίς στη ζωή μου. Από τότε που αποφάσισα πως στη ζωή θα είμαι "παρούσα"» εξομολογήθηκε η ίδια. Χάρη στην επιμονή, στη σκληρή δουλειά και στην αφοσίωση στον ιερό σκοπό για τη σωτηρία των παιδιών με καρκίνο, η Μαριάννα, μαζί με ολόκληρη την οικογένεια της ΕΛΠΙΔΑΣ, καταφέρνει να υπερπηδήσει όλα τα εμπόδια και σε μόλις δύο χρόνια εγκαινιάζεται η Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών μέσα στο Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία». Είναι Σεπτέμβριος του 1992. Σε λίγους μόνο μήνες θα πραγματοποιηθεί και η πρώτη μεταμόσχευση μυελού των οστών σε παιδιατρικό ασθενή στην Ελλάδα. Ένα άλμα έχει γίνει στον ιατρικό τομέα στη χώρα μας και η ΕΛΠΙΔΑ έχει επιτέλους γεννηθεί στην καρδιά εκατοντάδων οικογενειών.

«Θυμάμαι το βράδυ πριν από την πρώτη μεταμόσχευση. Δεν μπόρεσα να κοιμηθώ ούτε λεπτό από την αγωνία μου. Θυμάμαι τα τρεμάμενα χέρια του καθηγητή, νεαρού γιατρού τότε, Στέλιου Γραφάκου πριν μπει στο χειρουργείο:

- Σε θέλω δίπλα μου, μου είπε.

- Μα εγώ δεν είμαι γιατρός, του απάντησα.

Έβαλα παρ' όλ' αυτά την πράσινη ιατρική μπλούζα και έμεινα μέσα στο χειρουργείο παρακολουθώντας κάθε λεπτό της διαδικασίας. Και μετά κάθισα δίπλα στους γονείς μετρώντας μαζί τους κάθε λεπτό αγωνίας, μέχρι να βεβαιωθούμε ότι όλα πήγαν καλά. Και βέβαια δεν ξεχνώ τα δάκρυα χαράς και την αγκαλιά των γονιών την ώρα που πήραν εξιτήριο και επέστρεψαν στο σπίτι τους με το παιδί τους γερό. Πώς να περιγράψεις με λόγια αυτήν τη στιγμή;», δήλωσε αργότερα η Μαριάννα σε συνέντευξή της. Και όσοι τη γνώρισαν από κοντά γνωρίζουν καλά πως εκείνη η στιγμή που το παιδί γυρίζει θεραπευμένο σπίτι του υπήρξε για εκείνη η ύψιστη ανταμοιβή.

Πάνω: Στιγμιότυπο από τη θεμελίωση της Ογκολογικής Μονάδας Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ», με τον τότε υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, Δημήτρη Αβραμόπουλο, τον πρώην Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κάρολο Παπούλια, και τον Μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος Χριστόδουλο (Απρίλιος 2007).

Κάτω: Ο τότε υπουργός Υγείας, Θεόδωρος Κοτσώνης, και ο τότε δήμαρχος Αθηναίων, Δημήτρης Αβραμόπουλος και ο υπουργός Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, εγκαινιάζουν μαζί με τη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη τον Ξενώνα ΕΛΠΙΔΑ (1999).

Για τη ζωή ενός και μόνο παιδιού αξίζει να αγωνίζεσαι

Η αστείρευτη και ειλικρινής αγάπη της Μαριάννας για τα παιδιά, η ξεχωριστή ευαισθησία της και η συμπόνια για κάθε μητέρα που αγωνιά στο προσκεφάλι του άρρωστου παιδιού της, η δύναμη της ψυχής της που την έκανε να ξεπερνά κάθε εμπόδιο και δυσκολία, η συνειδητή απόφασή της να είναι πάντοτε η ίδια παρούσα σε κάθε μικρή ή μεγάλη στιγμή της Μονάδας, των παιδιών, των γιατρών αλλά και η μοναδική της ικανότητα να φέρνει κοντά ανθρώπους από όλο το φάσμα της κοινωνίας -την επιστήμη, την πολιτική, την Τέχνη, τον αθλητισμό, τη δημοσιογραφία, τις επιχειρήσεις- και να τους εμπνέει να υπηρετήσουν έναν κοινό σκοπό αποτέλεσαν τα χαρακτηριστικά εκείνα που συνέβαλαν στη μεγάλη απήχηση της ΕΛΠΙΔΑΣ.

Για πρώτη φορά ολόκληρη η ελληνική κοινωνία πιστεύει σε ένα έργο, το αγκαλιάζει, το κάνει δικό της. Γιατί η Μαριάννα ηγείται και εμπνέει.

«Για τη ζωή ενός και μόνο παιδιού αξίζει να αγωνίζεσαι». Με αυτήν τη φράση οδηγό και πυξίδα της η Μαριάννα αγωνίζεται αδιάκοπα, προχωρώντας συνεχώς σε νέα βήματα και βάζοντας τον πήχη για την ΕΛΠΙΔΑ αλλά και τον εαυτό της όλο και πιο ψηλά.

Σειρά έχει ο πενταώροφος ξενώνας που χτίζει η ΕΛΠΙΔΑ για να έχουν οι οικογένειες από την Περιφέρεια ένα «δεύτερο σπίτι και μια αγκαλιά να ακουμπήσουν» για το διάστημα που διαρκεί η νοσηλεία του παιδιού. Με πυρήνα τον ξενώνα δημιουργείται μια ολόκληρη κοινωνική υπηρεσία που στηρίζει διαχρονικά την οικογένεια για να ξανασταθεί στα πόδια της, ακόμα και όταν το παιδί αποθεραπευθεί.

«Ήταν Παραμονή Χριστουγέννων και χιόνιζε. Είχαμε μόλις ολοκληρώσει τη δημιουργία της πρώτης Παιδιατρικής Μονάδας Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών και είχαν αρχίσει να πραγματοποιούνται οι πρώτες μεταμοσχεύσεις. Ήταν ένα χειμωνιάτικο βράδυ και εγώ έφευγα από το νοσοκομείο. Στην έξοδο της Μονάδας είδα τους γονείς ενός παιδιού να κάθονται σε ένα παγκάκι. Τους ρώτησα αν χρειάζονται κάτι. Δεν απάντησαν. Μόνο κατέβασαν το κεφάλι. "Δεν είμαστε από την Αθήνα", ψιθύρισε τελικά ο πατέρας. Η αξιοπρέπειά του δεν του επέτρεψε να πει κάτι περισσότερο. Κράτησα στα χέρια μου τα παγωμένα χέρια της μητέρας και έτσι ξεκίνησε ο ξενώνας μας, η "καρδιά" της ΕΛΠΙΔΑΣ, όπου σήμερα έχουν φιλοξενηθεί περισσότερες από 2.000 οικογένειες. Στον ξενώνα δεν φιλοξενούμε τα παιδιά. Φιλοξενούμε ολόκληρη την οικογένεια. Γινόμαστε οικογένεια. Μια οικογένεια που ο ένας στέκεται στο πλευρό του άλλου, στις χα-

Αριστερά: Στην είσοδο της Ογκολογικής Μονάδας Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ», μπροστά από τη χειρόγραφη επιγραφή με την οποία αφιέρωνε αυτό το σπουδαίο έργο στον ελληνικό λαό.

Δεξιά: Αγκαλιά με τη μικρή Στέλλα, αποθεραπευμένο παιδί της ΕΛΠΙΔΑΣ, στη βράβευση της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη από το Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία» για τα 25 χρόνια από τη δημιουργία της Μονάδας Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών.

ρές και στις λύπες. Μια οικογένεια που στέκεται στο πλευρό των παιδιών της και τα στηρίζει για να σπουδάσουν, να βρουν δουλειά». Με αυτά τα λόγια περιγράφει η Μαριάννα τη στιγμή που εμπνεύστηκε τη δημιουργία του Ξενώνα ΕΛΠΙΔΑ.

Και βέβαια η ΕΛΠΙΔΑ δεν σταματά εδώ. Το 2010, χάρη στην ΕΛΠΙΔΑ και στην προσφορά της, η Ελλάδα αποκτά το πρώτο και ακόμα μοναδικό, ογκολογικό νοσοκομείο για παιδιά, σήμερα Κέντρο Αριστείας και πρότυπο στην Ευρώπη. Η ελληνική πολιτεία, αναγνωρίζοντας τη συμβολή της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη και του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ στο μεγαλειώδες αυτό έργο, χωρητικότητας 138 κλινών, ονομάζει το Νοσοκομείο «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» και το εντάσσει στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Το όραμα της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη για ίσες ευκαιρίες στην υγεία όλων των Ελληνόπουλων που πάσχουν από καρκίνο έχει γίνει πραγματικότητα!

Αυτές μάλιστα οι ευκαιρίες ξεπερνούν τα σύνορα της Ελλάδας. Εμπνεύστρια της διπλωματίας στον χώρο της Υγείας, η Μαριάννα, μέσα από τις προσωπικές της επαφές και συνεργασίες με διεθνείς προσωπικότητες, δημιουργεί ένα δίκτυο αδελφοποιήσεων του νοσοκομείου με τα πιο προηγμένα Παιδιατρικά Ογκολογικά Κέντρα του εξωτερικού, ώστε να παραμένει η Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» στην πρωτοπορία διεθνώς.

Με πρωτοβουλία της Μαριάννας η Ογκολογική Μονάδα Παίδων έχει υπογράψει σύμφωνα συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικής γνώσης με την Τουρκία, τον Καναδά, το Αζερμπαϊτζάν, τη Σερβία, το Ισραήλ, τις ΗΠΑ, την Ολλανδία, την Κύπρο, τη Γεωργία, την Αλβανία, την Κίνα και την Αίγυπτο.

Στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» τρία στα τέσσερα παιδιά γίνονται πλέον καλά. Όμως η καρδιά της Μαριάννας δεν αντέχει να χάνεται ούτε ένα παιδί. Γι' αυτό θα δοκιμάσει το… αδύνατο. Θα φέρει στην Ελλάδα, στο νοσοκομείο της ΕΛΠΙΔΑΣ, την πιο τελευταία, την πιο προηγμένη εξατομικευμένη θεραπεία που εφαρμόζεται σε μόνο μερικά νοσοκομεία του κόσμου, δημιουργώντας το πρωτοποριακό Κέντρο Κυτταρικής και Γονιδιακής Θεραπείας για Παιδιά και Εφήβους, εγκεκριμένο από τον ΕΟΦ, όπου έχουν μέχρι σήμερα πραγματοποιηθεί 19 επιτυχείς κυτταρικές θεραπείες, αντίστοιχες με εκείνες που πραγματοποιούνται στα μεγαλύτερα κέντρα του εξωτερικού και θεωρούνται ό,τι πιο εξελιγμένο στην αντιμετώπιση του καρκίνου.

Με την Α.Μ. Βασίλισσα Ράνια της Ιορδανίας σε επίσκεψή της στον Ξενώνα ΕΛΠΙΔΑ.

Με τη σύζυγο της Α.Ε. του Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας, Brigitte Macron, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής της στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» (Σεπτέμβριος 2021).

Πάνω: Με τις Α.Μ. Βασιλιά Willem–Alexander και Βασίλισσα Máxima της Ολλανδίας κατά την επίσκεψή τους στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» (Νοέμβριος 2022).

Δεξιά: Με την Α.Μ. Βασίλισσα Σίλβια της Σουηδίας, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής της στη Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών που δημιούργησε η ΕΛΠΙΔΑ. Η Βασίλισσα Σίλβια και η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη συνεργάστηκαν επίσης στενά στο πλαίσιο του ιδρύματος "Mentor" κατά των ναρκωτικών στη νέα γενιά σε περισσότερες από 80 χώρες του κόσμου.

Με τον Πρίγκιπα του Μονακό, Αλβέρτο, στον ποδοσφαιρικό αγώνα φιλανθρωπικού χαρακτήρα ανάμεσα στις ομάδες «Star Team for Children» και «Nazionale Piloti F1 Drivers», στο Μονακό. Ο αγώνας ήταν αφιερωμένος στο ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ (Μάιος 2019).

Με τον θρυλικό τενόρο Luciano Pavarotti, ο οποίος αφιέρωσε την αποχαιρετιστήρια συναυλία του στην ΕΛΠΙΔΑ: «Pavarotti Farewell Tour: A Night to Remember», στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού, το 2004.

Πάνω: Με τον Πρέσβη Καλής Θελήσεως της UNESCO, διεθνή καλλιτέχνη Jean-Michel Jarre, στενό φίλο της Μαριάννας, σε επίσκεψή του στον Ξενώνα ΕΛΠΙΔΑ.

Κάτω: Με τον διεθνούς φήμης τενόρο Andrea Bocelli, στη συναυλία που έδωσε για την ΕΛΠΙΔΑ, τον Ιούνιο του 2003, στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού. Μαζί τους η κα Suzanne Mubarak, σύζυγος του πρώην προέδρου της Αιγύπτου.

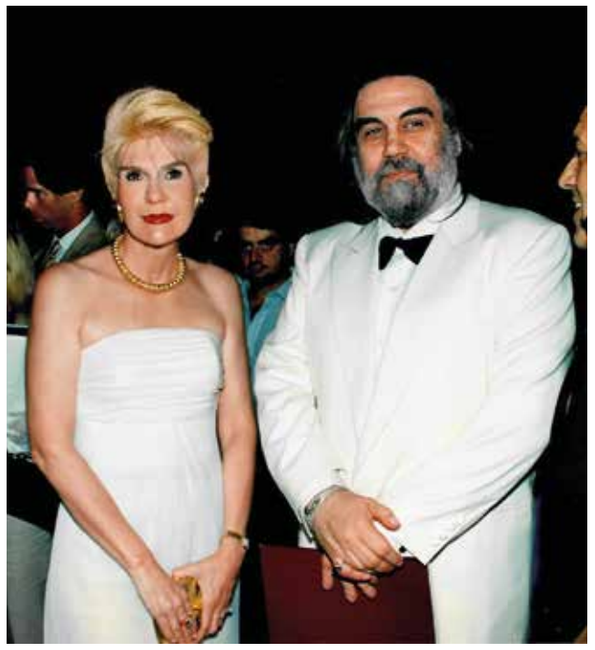

Με τον κορυφαίο Έλληνα μουσικοσυνθέτη Vaggelis, ο οποίος το 1993 πραγματοποίησε μεγάλη συναυλία στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού για τη στήριξη της ΕΛΠΙΔΑΣ, με τίτλο «Ο Βαγγέλης Παπαθανασίου για την ΕΛΠΙΔΑ».

Στη σκιά της Ακρόπολης, με την παγκοσμίου φήμης βιολονίστρια Vanessa Mae, η οποία πραγματοποίησε μεγάλη συναυλία για τη στήριξη του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ, υπό την αιγίδα του υπουργείου Πολιτισμού, στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού, το 2000.

Με την «Καλλιτέχνιδα για την ΕΛΠΙΔΑ», Άλκηστη Πρωτοψάλτη, και τον πιανίστα Θωμά Κοντογεώργη σε συναυλία που έδωσαν για τα παιδιά στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» (Μάιος 2019).

Βαρδής και Μαριάννα Βαρδινογιάννη και Γιώργος Ι. Βαρδινογιάννης με τον Γιάννη Πάριο σε μουσικό δείπνο για τη στήριξη των σκοπών του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ τον Φεβρουάριο του 2018.

Με τον Γιώργο Νταλάρα και την «Καλλιτέχνιδα για την ΕΛΠΙΔΑ», Μαρινέλλα, σε συναυλία στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού για τη στήριξη των σκοπών του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ, το 2006.

Με τη Μαρία Φαραντούρη, η οποία διαχρονικά στέκεται στο πλευρό του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ.

Με τον «Καλλιτέχνη για την ΕΛΠΙΔΑ», Μιχάλη Χατζηγιάννη, στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ», τον Ιούνιο του 2019.

Με την «Καλλιτέχνιδα για την ΕΛΠΙΔΑ», Μαρινέλλα, στη συναυλία «Ο Μύθος», για τη στήριξη των σκοπών του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ, στο Κέντρο Πολιτισμού «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» (Φεβρουάριος 2020).

Με τον «Καλλιτέχνη για την ΕΛΠΙΔΑ», Αντώνη Ρέμο, στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» (Νοέμβριος 2017).

Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη και Μίκης Θεοδωράκης συνδέονταν με στενούς δεσμούς φιλίας. Ο κορυφαίος Έλληνας συνθέτης υπήρξε διαχρονικός συμπαραστάτης του έργου της ΕΛΠΙΔΑΣ, πραγματοποιώντας πολλές συναυλίες για τη στήριξη των παιδιών με καρκίνο.

Μια βαθιά φιλία ζωής συνέδεε τη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη με τη διεθνή Ελληνίδα καλλιτέχνιδα Νάνα Μούσχουρη. Η Νάνα Μούσχουρη έχει ανακηρυχθεί «Καλλιτέχνης για την ΕΛΠΙΔΑ» και έχει πραγματοποιήσει δεκάδες συναυλίες για τη στήριξη του Σωματείου.

Με την «Καλλιτέχνιδα για την ΕΛΠΙΔΑ», Ναταύσα Θεοδωρίδου, στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» (Ιούνιος 2018).

Με τον «Αγγελιοφόρο της ΕΛΠΙΔΑΣ», Σάκη Ρουβά, ο οποίος στηρίζει διαχρονικά το έργο του σωματείου και την εκστρατεία του συλλόγου ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ.

Με τους Στέφανο Κορκολή και Σοφία Μανουσάκη στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ», στο πλαίσιο εκδήλωσης για τη στήριξη του Συλλόγου ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ (Οκτώβριος 2016).

Το ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ γίνεται το μεγαλύτερο ανθρωπιστικό κίνημα

Το 2012 η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη πρωτοπορεί ξανά, ιδρύοντας το Σωματείο ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ, αφού διαπίστωσε ότι η χώρα μας είναι από τις τελευταίες παγκοσμίως στην εθελοντική δωρεά μυελού των οστών και ότι εκατοντάδες συνάνθρωποί μας, ενήλικες αλλά και παιδιά, χρειάζονται να υποβληθούν σε μεταμόσχευση μυελού των οστών, αλλά δεν μπορούν να βρουν συμβατό δότη.

«Αποτελεί δέσμευση για όλους μας ότι θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για να μην υπάρχει ούτε ένας συνάνθρωπός μας χωρίς ελπίδα για ζωή. Σας θέλουμε όλους στο πλευρό μας. Γιατί όταν είμαστε ενωμένοι μπορούμε να καταφέρουμε τα πάντα», δήλωνε όταν το ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ έκανε τα πρώτα του βήματα, και μέσα σε 12 χρόνια, χάρη στην επιμονή και στις ακούραστες προσπάθειές της, χάρη στην αφοσίωση των στελεχών του ΟΡΑΜΑΤΟΣ ΕΛΠΙΔΑΣ που βρίσκονται σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, η Τράπεζα Εθελοντών Δοτών του Συλλόγου ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ είναι πια ένα πραγματικό ανθρωπιστικό κίνημα, με περισσότερους από 165.000 εθελοντές δότες και σχεδόν 400 συμβατούς δότες που έχουν χαρίσει ελπίδα για ζωή σε παιδιά και ενήλικες στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό.

«Οι ιστορίες των συμβατών δοτών μάς αποδεικνύουν ότι η ανθρωπιά και η αλληλεγγύη για τον συνάνθρωπο υπάρχουν στην κοινωνία μας. Να σας μιλήσω για τον πατέρα από την Κρήτη: την ώρα που η γυναίκα του έφερνε στον κόσμο το παιδί τους, ενημερώθηκε ότι βρέθηκε συμβατός με ασθενή και δεν δίστασε ούτε λεπτό. Πήρε το αεροπλάνο για να δώσει μόσχευμα στο παιδί που το χρειαζόταν. Και ξέρετε τι μας είπε αμέσως μετά; "Εγώ σήμερα απέκτησα δύο παιδιά. Αυτό που γέννησε η σύζυγός μου και αυτό που σώθηκε". Να σας μιλήσω για την πολύτεκνη μητέρα από την Τήνο. Με τέσσερα δικά της παιδιά δεν δίστασε ούτε λεπτό να δώσει μόσχευμα. Όταν τη ρώτησα πού βρήκε τόση δύναμη, μου απάντησε με φυσικότητα: "Έκανα αυτό που έπρεπε. Δεν ξεχωρίζω το παιδί που σώθηκε από τα δικά μου παιδιά". Οι ιστορίες και οι εικόνες αυτές με κάνουν να νιώθω αισιοδοξία. Ότι το καλό υπάρχει ακόμα στην κοινωνία μας, υπάρχει μέσα σε όλους μας. Και ότι το μόνο που χρειάζεται είναι μια μικρή σπίθα, μια μικρή παρακίνηση για να βγει προς τα έξω», έλεγε το 2019 η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη.

Η ιδρύτρια των Σωματείων ΕΛΠΙΔΑ και ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη με την κόρη της και νυν Πρόεδρο της ΕΛΠΙΔΑΣ και του ΟΡΑΜΑΤΟΣ ΕΛΠΙΔΑΣ Χριστιάννα Β. Βαρδινογιάννη, η οποία έχοντας στο πλευρό της τα Διοικητικά Συμβούλια, τα μέλη και τα στελέχη των δύο Σωματείων συνεχίζει το σημαντικό αυτό έργο.

Μανώλης Παπασάββας - Αντιπρόεδρος ΔΣ, Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη - Πρόεδρος ΔΣ, Ινώ Κωνσταντοπούλου - Γενική Γραμματέας Δ.Σ. και Στέλιος Γραφάκος - Επιστημονικός Διευθυντής και μέλος ΔΣ του Συλλόγου ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ.

Παντοτινό αποτύπωμα ελπίδας

Αμέσως μετά την απώλεια της Μαριάννας, το 2023, η στήριξη και αναγνώριση στο έργο της ΕΛΠΙΔΑΣ από ολόκληρο τον κόσμο υπήρξε εντυπωσιακή, αποτελώντας έναν φόρο τιμής και μια αναγνώριση των οραμάτων και της προσφοράς στον συνάνθρωπο που υπηρέτησε σε όλη της τη ζωή η Μαριάννα.

Το Σωματείο ΕΛΠΙΔΑ έχει μπει στην τέταρτη δεκαετία αδιάκοπης δράσης και προσφοράς στα παιδιά με καρκίνο και στις οικογένειές τους. Με πυξίδα τις αρχές και τα οράματα που εμφύσησε η Μαριάννα και με το Διοικητικό Συμβούλιο του Σωματείου ενωμένο και συσπειρωμένο γύρω από τη νέα Πρόεδρο, την κυρία Χριστιάννα Β. Βαρδινογιάννη, η ΕΛΠΙΔΑ προχωρά με δυναμισμό και νέους στόχους, με συνεχείς πρωτοβουλίες και δράσεις, πάντα με σύμμαχο σε κάθε βήμα τον ελληνικό λαό. Το ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ αυξάνει τις εγγραφές των εθελοντών δοτών του και διευρύνει το δίκτυο των συνεργαζόμενων κέντρων και των συμμάχων του σε όλη την Ελλάδα. Μέσα στον τελευταίο χρόνο περισσότεροι από 100 νέοι συμβατοί δότες του έδωσαν νέα ζωή και ελπίδα σε ισάριθμους ασθενείς.

Η Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ» συνεχίζει την πορεία της ως Κέντρο Αριστείας, με την απόκτηση νέων μηχανήματων, με την πραγματοποίηση υπερσύγχρονων θεραπειών, με τη μετεκπαίδευση ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού στο εξωτερικό που χρηματοδοτεί η ΕΛΠΙΔΑ, παρέχοντας υπηρεσίες εντελώς δωρεάν, χωρίς λίστες αναμονής για τους μικρούς ασθενείς από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Οι χιλιάδες κερδισμένες ζωές παιδιών, τα επιστημονικά επιτεύγματα, οι σύγχρονες υποδομές μιλούν από μόνα τους. Το αποτύπωμα της ΕΛΠΙΔΑΣ που άφησε η Μαριάννα στο πέρασμά της συνεχίζει να δυναμώνει και να μεγαλώνει. Γιατί ακόμα και αν εκείνη δεν υπάρχει πια, το έργο που οραματίστηκε ανθεί και γιγαντώνεται, προσφέροντας αγάπη και ελπίδα. *«Ατενίζω το μέλλον της ΕΛΠΙΔΑΣ με αισιοδοξία. Γιατί τα ίδια τα παιδιά μας με κάνουν να ονειρεύομαι έναν κόσμο χωρίς σύνορα στην υγεία. Έναν κόσμο όπου η γνώση θα μοιράζεται και το δικαίωμα στην υγεία θα είναι κοινό για κάθε παιδί. Έναν κόσμο όπου ο καρκίνος θα μπορεί να νικηθεί. Όλοι εμείς στην ΕΛΠΙΔΑ θα αγωνιστούμε για αυτό με όλες μας τις δυνάμεις. Με τη δύναμη που μας δίνουν τα ίδια τα παιδιά. Ονειρεύομαι κάποια στιγμή να μην υπάρχει ούτε ένα άρρωστο παιδί και το νοσοκομείο να γίνει μια απέραντη παιδική χαρά».* Τα λόγια αυτά της Μαριάννας, με αφορμή τη συμπλήρωση των 30 ετών του Σωματείου, αποτελούν την παντοτινή πυξίδα αγάπης και προσφοράς της ΕΛΠΙΔΑΣ.

Το έργο της ΕΛΠΙΔΑΣ σε αριθμούς

Το έργο που έχει προσφέρει από το 1990 έως σήμερα το Σωματείο ΕΛΠΙΔΑ στην ελληνική κοινωνία, με πρωτοβουλία της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη, είναι τεράστιο:

- Η πρώτη και μοναδική έως σήμερα ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗΣ ΜΥΕΛΟΥ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ στη χώρα, όπου μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 1.480 μεταμοσχεύσεις. Η Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού των Οστών, προσφορά της Μαριάννας και του Βαρδή Ι. Βαρδινογιάννη, λειτουργεί στον 3ο όροφο της Ογκολογικής Μονάδας Παίδων, καταλαμβάνει χώρο 1.142 τ.μ. και διαθέτει 18 κλίνες.
- Η ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΙΔΩΝ «ΜΑΡΙΑΝΝΑ Β. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗ-ΕΛΠΙΔΑ». Το πρώτο και μοναδικό ογκολογικό νοσοκομείο για παιδιά στην Ελλάδα, που δημιουργήθηκε από το Σωματείο ΕΛΠΙΔΑ και παραδόθηκε στο ελληνικό Δημόσιο το 2010. Η ελληνική Πολιτεία, αναγνωρίζοντας τη συνεισφορά της Μαριάννας, ονομάζει τη Μονάδα «Ογκολογική Μονάδα Παίδων Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ». Η Μονάδα αποτελείται από ένα συγκρότημα πέντε κτιρίων, χωρητικότητας 138 κλινών, και είναι από τις πιο σύγχρονες στην Ευρώπη. Μέχρι σήμερα στη Μονάδα έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 46.276 νοσηλείες και 205.224 ημερήσιες νοσηλείες. Όλες οι νοσηλείες είναι απολύτως δωρεάν, δεν υπάρχει λίστα αναμονής, ενώ η Μονάδα δέχεται παιδιά όχι μόνο από την Ελλάδα αλλά και από πολλές χώρες των Βαλκανίων και της Μεσογείου.
- Ο ΞΕΝΩΝΑΣ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ, που εγκαινιάστηκε το 1999. Σκοπός του Ξενώνα της ΕΛΠΙΔΑΣ είναι να εξυπηρετήσει τις ανάγκες διαμονής των παιδιών από την επαρχία ή από ξένα κράτη, και των οικογενειών τους, κατά τη διάρκεια των θεραπειών τους. Ο Ξενώνας της ΕΛΠΙΔΑΣ βρίσκεται πολύ κοντά στην Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ», διαθέτει 30 δίκλινα δωμάτια και γίνεται για τα παιδιά και τις οικογένειές τους το δεύτερο σπίτι τους, αφού κατά τη διάρκεια της φιλοξενίας τους εκεί παρέχεται από ειδικά εκπαιδευμένους κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους ένα ολοκληρωμένο δίκτυο στήριξης, ενώ παράλληλα μέσα στον Ξενώνα λειτουργεί και σχολείο. Η φιλοξενία στον Ξενώνα της ΕΛΠΙΔΑΣ διαρκεί όσο διάστημα διαρκούν οι θεραπείες και μέχρι σήμερα έχουν φιλοξενηθεί εκεί περισσότερες από 2.000 οικογένειες.
- ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ με τα μεγαλύτερα νοσοκομεία του κόσμου, με στόχο τη δημιουργία ενός χάρτη ειρήνης και ελπίδας με όχημα την υγεία χωρίς σύνορα.
- ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ, μέσω του οποίου το Σωματείο συνεχίζει να στηρίζει τα παιδιά και τις οικογένειές τους, ακόμα και μετά την ολοκλήρωση των θεραπειών τους: στη διαβίωση της οικογένειας αμέσως μετά την αποθεραπεία, στις σπουδές, στα πρώτα επαγγελματικά βήματα των παιδιών η ΕΛΠΙΔΑ γίνεται δεύτερη οικογένεια που στηρίζει τα παιδιά της σε κάθε τους βήμα. Παράλληλα, μέσα από το Κοινωνικό της Ταμείο η ΕΛΠΙΔΑ στηρίζει την ελληνική κοινωνία όπου υπάρχει ανάγκη, ενώ είναι παρούσα και σε μεγάλες διεθνείς ανθρωπιστικές κρίσεις, όπως π.χ. σε πολέμους και φυσικές καταστροφές.
- ΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΟΡΑΜΑ ΕΛΠΙΔΑΣ, με 165.000 εγγεγραμμένους εθελοντές δότες μυελού των οστών. Περισσότεροι από 400 έχουν βρεθεί μέχρι σήμερα συμβατοί.
- Το 2015 συστήνεται η Επιτροπή της Νεολαίας της ΕΛΠΙΔΑΣ – ELPIDA Youth – όπου συμμετέχει η νεότερη γενιά του Σωματείου, με επικεφαλής τη Μαριάννα Λαιμού, με στόχο την ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση σχετικά με την ψυχολογική φροντίδα των παιδιών που πάσχουν από νεοπλασματικές ασθένειες. Από τα σημαντικότερα έργα της συνεχούς δράσης της Επιτροπής είναι η ανακαίνιση του Ξενώνα ΕΛΠΙΔΑ και η διοργάνωση καλοκαιρινής κατασκήνωσης για τα αποθεραπευμένα παιδιά.
- Λίγο αργότερα συστήνεται η ομάδα ELPIDA Junior, η οποία αποτελείται από μικρούς μαθητές και μαθήτριες που στηρίζουν την ΕΛΠΙΔΑ και αποτελούν το μέλλον της.

Ο Ξενώνας της ΕΛΠΙΔΑΣ εγκαινιάστηκε το 1999. Σκοπός του Ξενώνα της ΕΛΠΙΔΑΣ είναι να εξυπηρετήσει τις ανάγκες διαμονής των παιδιών από την επαρχία ή από ξένα κράτη, καθώς και των οικογενειών τους, κατά τη διάρκεια των θεραπειών τους. Ο Ξενώνας της ΕΛΠΙΔΑΣ διαθέτει 30 δίκλινα δωμάτια και γίνεται για τα παιδιά και τις οικογένειές τους το δεύτερο σπίτι τους. Η φιλοξενία στον Ξενώνα της ΕΛΠΙΔΑΣ διαρκεί όσο διάστημα διαρκούν οι θεραπείες και μέχρι σήμερα έχουν φιλοξενηθεί εκεί περισσότερες από 2.000 οικογένειες.

Η Ογκολογική Μονάδα Παίδων «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη-ΕΛΠΙΔΑ», το πρώτο και μοναδικό ογκολογικό νοσοκομείο για παιδιά στην Ελλάδα, δημιουργήθηκε από το Σωματείο ΕΛΠΙΔΑ και παραδόθηκε στο ελληνικό Δημόσιο το 2010. Η Μονάδα αποτελείται από ένα συγκρότημα πέντε κτιρίων, χωρητικότητας 138 κλινών, και είναι από τις πιο σύγχρονες στην Ευρώπη. Μέχρι σήμερα στη Μονάδα έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 46.276 νοσηλείες και 205.224 ημερήσιες νοσηλείες.

Ίδρυμα «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη»

Μετά τη δημιουργία του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ, η Μαριάννα εντείνει ακόμα περισσότερο τις προσπάθειές της για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου. Το 1997 δημιουργεί το ομώνυμό Ίδρυμά της και διευρύνει τις δράσεις της σε τομείς όπως η προστασία της παιδικής ηλικίας και του θεσμού της οικογένειας, η στήριξη των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων, η εμπέδωση και υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η διαφύλαξη της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και η Εκπαίδευση. Η δράση της Μαριάννας και του Ιδρύματός της εξαπλώνεται σε ολόκληρο τον κόσμο και το Ίδρυμα «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» αναγνωρίζεται από τον ΟΗΕ, που το συμπεριλαμβάνει στους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς με Συμβουλευτικό Καθεστώς στο ECOSOC. Η συνεχής και αδιάκοπη δράση της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη μέσα από το ομώνυμο Ίδρυμά της αποδεικνύει πως η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη υπήρξε μια πραγματική ηγέτιδα στον χώρο του ανθρωπισμού, μια οραματίστρια και δημιουργός ενός τεράστιου κοινωνικού έργου με διεθνή ακτινοβολία.

Στον Ναό του Ποσειδώνα στο Σούνιο, όπου πραγματοποιήθηκε η μεγάλη επίδειξη μόδας από τη διεθνή Ελληνίδα σχεδιάστρια Μαίρη Κατράντζου για τη στήριξη των σκοπών του Σωματείου ΕΛΠΙΔΑ (Οκτώβριος 2019).

Με παιδιά άπορων οικογενειών στις Κοινωνικές Δομές Αστέγων του Ομίλου για την UNESCO Πειραιώς και Νήσων, στη Νίκαια (Δεκέμβριος 2019).

«Με κάθε πράξη καλοσύνης γεννιέται μια ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο»

«*Πιστεύω ακράδαντα πως έχουμε έρθει στον κόσμο για να τον κάνουμε καλύτερο. Ο καθένας με τον τρόπο και με τις δυνάμεις του. Με κάθε μικρή πράξη καλοσύνης γεννιέται και μια ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο*». Με τα παραπάνω λόγια ως πυξίδα και οδηγό της, με έμπνευσή της τη μητρότητα και όραμά της την προστασία της παιδικής ηλικίας, η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη ιδρύει το 1997 το Ίδρυμα για το Παιδί και την Οικογένεια. Στα πρώτα βήματά του το Ίδρυμα για το Παιδί και την Οικογένεια δημιουργεί μια ισχυρή συμμαχία με το Fondation Pour l'Enfance, της τότε Πρώτης Κυρίας της Γαλλικής Δημοκρατίας, κυρίας Anne-Aymone Giscard d'Estaing, με την οποία η Μαριάννα αναπτύσσει δεσμούς φιλίας και εκτίμησης.

Η ασφάλεια των παιδιών, η αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης και της κακοποίησης, όπως και της παιδοφιλίας στο Internet, η εναρμόνιση των πολιτικών των ευρωπαϊκών χωρών για τις εξαφανίσεις των παιδιών είναι μόνο μερικά από τα φλέγοντα ζητήματα που το Ίδρυμα για το Παιδί και την Οικογένεια έφερε στο προσκήνιο, ευαισθητοποιώντας την ελληνική κοινή γνώμη εκείνη την περίοδο.

«Κάθε παιδί είναι διαφορετικό, αλλά όλα τα παιδιά κρύβουν μέσα τους μια ιδιαίτερη σοφία και μια μεγάλη δύναμη. Τα μεγαλύτερα μαθήματα της ζωής μου τα πήρα από τα παιδιά. Ακόμα και στις πιο σκοτεινές στιγμές έχουν μέσα τους μεγάλη αισιοδοξία και ελπίδα για ζωή. Τα παιδιά είναι το μέλλον και οφείλουμε με κάθε τρόπο να σταθούμε δίπλα τους και να τα προστατεύσουμε», λέει η Μαριάννα σε κάποια από τις συνεντεύξεις της μιλώντας για τα παιδιά.

Αυτή η αγάπη της για τα παιδιά τής δίνει δύναμη να συνεχίσει τον αγώνα της. Μια ακούραστη ακτιβίστρια ενώνει τις δυνάμεις της με τα μεγαλύτερα διεθνή ιδρύματα και διεθνείς οργανισμούς και θέτει ψηλά στις προτεραιότητές της την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό, ως θεμέλια ενός φιλικού για τα παιδιά μη βίαιου κόσμου. Τα επόμενα χρόνια ακολούθησε μια σειρά από διεθνή συνέδρια, ημερίδες, εκστρατείες, εκδόσεις, δικτύωση με διεθνείς φορείς που οργάνωσε το Ίδρυμα για την ευαισθητοποίηση των αρμοδίων στα κέντρα λήψης αποφάσεων, την προβολή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και τη στήριξη των Αναπτυξιακών Στόχων των Ηνωμένων Εθνών για τη Χιλιετία.

Το Ίδρυμα «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» αναγνωρίζεται από τον ΟΗΕ

Η σημαντική δράση του Ιδρύματος έφερε πολύ σύντομα την αναγνώρισή του από τον ΟΗΕ, ο οποίος το 2004 το συμπεριέλαβε στους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς με Συμβουλευτικό Καθεστώς στο ECOSOC (Economic and Social Council) και λίγο αργότερα το Ίδρυμα μετονομάστηκε σε Ίδρυμα «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη», με διεύρυνση των σκοπών του, αλλά πάντα με κύριο γνώμονα την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών για τη διασφάλιση ενός καλύτερου αύριο και με βαθιά πίστη στη δύναμη της συλλογικής προσπάθειας. Με τις αρχές της UNESCO και των Ηνωμένων Εθνών ως πυξίδα και την κοινωνική αλληλεγγύη ως το θεμέλιο των ενεργειών της, η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη στέκεται δίπλα στα παιδιά όχι μόνο της χώρας της, αλλά ολόκληρου του κόσμου.

Στη Μυτιλήνη, στο πλαίσιο της επίσκεψής της στα Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων, στο Καρά Τεπέ και στη Μόρια, προσέφερε τη στήριξή της σε παιδιά προσφύγων μέσα από το Πρόγραμμα "We Care" του Ιδρύματός της (Απρίλιος 2016).

Η Μαριάννα μάχεται για τον Πολιτισμό και την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα

Παράλληλα διοργανώνει εμβληματικές εκδηλώσεις και εκθέσεις στην Ελλάδα και στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, έναν τομέα που επισήμως της ανατέθηκε από την UNESCO, ενώ ξεκινάει την εκστρατεία "RETURN – RESTORE – RESTART" για την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα με μια σειρά από διεθνείς συναντήσεις, συνέδρια και εκδόσεις.

Η επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα ήταν ένα μεγάλο όραμα της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη, στο οποίο αφιέρωσε σημαντικό μέρος της δράσης της για πολλά χρόνια, γεγονός που την οδήγησε και στη θέση του Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Μουσείου της Ακρόπολης. «Είχα τη μεγάλη τιμή να είμαι από την αρχή στο πλευρό της Μελίνας Μερκούρη, με την οποία μας συνέδεε μια πολύ δυνατή φιλία, συνοδοιπόρος σε κάθε βήμα αυτού του ωραίου αγώνα για την επιστροφή των Γλυπτών μας, αξιοποιώντας το "όπλο" της πολιτιστικής διπλωματίας σε όλες τις διεθνείς επαφές μου. Και από τη στιγμή που είχα την τιμή να ανακηρυχθώ στην UNESCO Πρέσβυς Καλής Θελήσεως, η επιστροφή των Γλυπτών ήταν πάντα στο κέντρο της δράσης μου. Ήμουν από τα τελευταία πρόσωπα που μίλησε πριν φύγει από τη ζωή. *"Μαριάννα, θέλω να μου υποσχεθείς πως θα συνεχίσεις να αγωνίζεσαι για την επιστροφή των Γλυπτών μας. Όταν επιστρέψουν, εγώ θα ξαναγεννηθώ" ήταν τα τελευταία της λόγια σε εμένα. Και δεν σταμάτησα ποτέ να έχω τα λόγια αυτά στη σκέψη και στις προτεραιότητές μου. Νιώθω πως την υπόσχεση αυτή δεν την κράτησα μόνο εγώ, αλλά ολόκληρος ο ελληνικός λαός. Κάθε Έλληνας και κάθε Ελληνίδα, κάθε ένας από εμάς που όλα αυτά τα χρόνια δεν σταματήσαμε ούτε στιγμή να οραματιζόμαστε πως το όνειρο αυτό μπορεί να γίνει πραγματικότητα»*, έλεγε σε μία από τις συνεντεύξεις της η Μαριάννα.

Η μεγάλη προσφορά της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη στον χώρο του Πολιτισμού οδηγεί στην ανάθεση από την Πολιτεία της Προεδρίας της Διεθνούς Κοσμητείας για το επετειακό έτος «Θερμοπύλες – Σαλαμίνα 2020», το 2020, για τα 2.500 χρόνια από τις ιστορικές αυτές στιγμές. Το Ίδρυμα ανέλαβε πολλές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο αυτό, με μεγάλη απήχηση εντός και εκτός Ελλάδος, με γνώμονα πάντα την ανάδειξη του ελληνικού Πολιτισμού όπως την οραματιζόταν η Μαριάννα: *«Είχαμε την τύχη να γεννηθούμε Έλληνες. Οι αξίες και οι έννοιες που μας έχουν κληροδοτήσει οι πρόγονοί μας διατρέχουν τον Πολιτισμό μας έως σήμερα. Η πατρίδα μας, ο Πολιτισμός μας και η Ιστορία μας είναι ο φυσικός μας χώρος, το "αυτονόητο" στη ζωή μας. Το εντυπωσιακό είναι όμως πως οι αξίες αυτές διατρέχουν συνολικά τον δυτικό Πολιτισμό και όχι μόνο τον ελληνικό».*

Πάνω: Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη και η Μελίνα Μερκούρη υπήρξαν στενές φίλες. Οι δυο τους υπηρέτησαν με πάθος το όραμα για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα. «Μαριάννα, αν επιστρέψουν τα Μάρμαρα θα ξαναγεννηθώ» ήταν τα τελευταία λόγια της Μελίνας στη Μαριάννα...

Δεξιά: Από την έκθεση «Η ενότητα ενός μοναδικού μνημείου, του Παρθενώνα», που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι (Απρίλιος 2003).

Πάντα στο πλευρό των πιο αδύναμων

Πάντα στο πλευρό των πιο αδύναμων, εκείνων που υποφέρουν, η Μαριάννα ανοίγει την αγκαλιά της και μοιάζει να είναι πανταχού παρούσα σε κάθε μεγάλη κρίση, προσφέροντας στήριξη, παρηγοριά και ελπίδα. Στο πλευρό των πλημμυροπαθών στη Μάνδρα το 2017, μετά τις φονικές πυρκαγιές στο Μάτι το 2018, στους καταυλισμούς των προσφύγων, στους μεγάλους σεισμούς στην Τουρκία, στον πόλεμο στην Ουκρανία. Η Μαριάννα είναι πάντα «εκεί».

Εθνικής σημασίας είναι η πρωτοβουλία που πήρε το 2007, όταν η οικογένεια Βαρδινογιάννη υιοθετεί συμβολικά το χωριό Μάκιστος του Νομού Ηλείας που καταστράφηκε από τις φονικές πυρκαγιές του 2007 και ανέλαβε την πλήρη ανοικοδόμηση ολόκληρου του χωριού, το οποίο εγκαινιάστηκε το 2010 μέσα σε κλίμα συγκίνησης, ανακηρύσσοντας τον Βαρδή και τη Μαριάννα Βαρδινογιάννη εθνικούς ευεργέτες.

Στο Κέντρο Φιλοξενίας Προσφύγων, στο Σχιστό, με την ακτιβίστρια Kerry Kennedy (Απρίλιος 2016).

Στη Μάκιστο, το χωριό της Ηλείας που καταστράφηκε ολοσχερώς από τις πυρκαγιές του 2007. Με πρωτοβουλία του Βαρδή και της Μαριάννας Βαρδινογιάννη το χωριό ανακατασκευάστηκε πλήρως και παραδόθηκε στους κατοίκους του.

Πάντα στο πλευρό των παιδιών και των οικογενειών που είχαν ανάγκη για στήριξη. Η Μαριάννα άνοιξε την αγκαλιά της και χώρεσε μέσα ολόκληρη την Ελλάδα.

Η δράση του Ιδρύματος «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» σήμερα

Σήμερα το Ίδρυμα κατέχει μια εξέχουσα θέση στα διεθνή δρώμενα και στον ανθρωπιστικό τομέα. Υλοποιεί στην Ελλάδα το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα «Λέμε την Αλήθεια στην Εξουσία» του Ιδρύματος «Robert F. Kennedy Human Rights» και επιμορφώνει εκπαιδευτικούς με τακτικά σεμινάρια για τους τρόπους μετάδοσης των ιδανικών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα στις σχολικές αίθουσες, με στόχο να καθοδηγήσουν και να εμπνεύσουν τους μαθητές-πολίτες του αύριο. Το Πρόγραμμα είναι εγκεκριμένο από το υπουργείο Παιδείας και διδάσκεται σε εκατοντάδες σχολεία και χιλιάδες μαθητές.

Στηρίζει ευπαθείς ομάδες μέσα από διανομές τροφίμων σε μητροπόλεις και στήριξη ηλικιωμένων σε απομακρυσμένα χωριά μέσα από το Πρόγραμμα «Στήριξη Ευπαθών Ομάδων». Ενισχύει σχολεία με υλικοτεχνική υποδομή μέσα από το Πρόγραμμα «Στήριξη Σχολείων», βρίσκεται στο πλευρό παιδιών θυμάτων του πολέμου, ορφανών παιδιών και οικογενειών θυμάτων φυσικών καταστροφών.

Το Ίδρυμα συμμετέχει στην «Πρωτοβουλία 21», μια συμμαχία 17 επιφανών ελληνικών κοινωφελών ιδρυμάτων και της Εθνικής Τράπεζας, με αφορμή την επέτειο των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση, διοργανώνοντας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ένα σύνολο δράσεων σε συνεργασία με επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς. Ανάμεσα σε άλλα, το Ίδρυμα στηρίζει το πρόγραμμα για την προστασία των μνημείων της Δήλου από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, που υλοποιείται σε συνεργασία με την Ακαδημία Αθηνών.

Ενδεικτικές δράσεις

Μερικές από τις πιο σημαντικές εκδηλώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από την ίδρυση του Ιδρύματος μέχρι σήμερα είναι οι εξής:

- Στρογγυλό Τραπέζι «Η αρπαγή της Ευρώπης» στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (1997).

- Ευρωπαϊκή Συνάντηση με θέμα «Προτεραιότητα στην Αξιοπρέπεια και την Ασφάλεια των παιδιών της Ευρώπης» στην Αθήνα (1997), σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Γραφείο για Χαμένα και Κακοποιημένα Παιδιά.

- Ημερίδα με θέμα: «Η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης», με τη συμμετοχή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1997).

- Ευρωπαϊκό Φόρουμ με θέμα «Οικογένεια – Ευρώπη – 21ος αιώνας: Όραμα και θεσμοί», στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, υπό την αιγίδα του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλου, του τότε Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης Daniel Tarchys, της UNESCO, και με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1998).

- Ημερίδα «Οικογένεια και ΜΜΕ» στο Ζάππειο Μέγαρο. Στην ημερίδα συμμετείχαν γνωστοί Έλληνες και ξένοι δημοσιογράφοι (1998).

- Διεθνές Συνέδριο για το «Παιδί και την Οικογένεια στον 21ο αιώνα», σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Ευρώπης. Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο της Σορβόννης, υπό την αιγίδα του τότε Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας, Jacques Chirac (1999).

- Ευρωπαϊκό Συνέδριο για τη «Σεξουαλική Εκμετάλλευση των Παιδιών και την Παιδοφιλία στο Internet», στην Αθήνα, υπό την αιγίδα της UNESCO (1999).

- Εκδηλώσεις για τη Γιορτή της Μητέρας κατά τις οποίες τιμά «μητέρες-σύμβολα» από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

- «Συνάντηση Αθηνών – Δελφών για τα Παιδιά και την Ειρήνη», υπό την αιγίδα της UNESCO, στο πλαίσιο του Διεθνούς Έτους για τον Πολιτισμό Ειρήνης. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη ηγήθηκε της σύνταξης της «Διακήρυξης των Δελφών για τα Παιδιά και την Ειρήνη», η οποία συντάχθηκε με τη συνεργασία διεθνών προσωπικοτήτων στον τομέα της ειρήνης (2000).

- Εκδήλωση με θέμα: «Παιδί – Σύμβολο Ελπίδας, Θέλησης και Θάρρους», με σκοπό τη βράβευση και τη στήριξη παιδιών που πάλεψαν για τα οράματά τους και ξεπέρασαν φυσικές ή οικονομικές δυσκολίες. Η εκδήλωση οργανώθηκε επ' ευκαιρία της επετείου της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (2000).

- Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Το Παιδί: Θύμα του Πολέμου και Αγγελιοφόρος της Ειρήνης», στην Αθήνα, υπό την αιγίδα της UNESCO, στο πλαίσιο της Διεθνούς Δεκαετίας (2001-2010) για τον Πολιτισμό Ειρήνης και την Καταπολέμηση της Βίας για τα Παιδιά του Κόσμου (2001).

- Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Σύγχρονες Κοινωνίες – Πολυπολιτισμική Συνύπαρξη – Ο ρόλος του Παιδιού» στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, υπό την αιγίδα της UNESCO (2002).

- Η 2η Ευρωπαϊκή Σύνοδος Νομικών, υπευθύνων σε θέματα ανηλίκων πάνω στα ζητήματα της παιδικής πορνογραφίας στο Internet και της εμπορικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκων. Η σύνοδος πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του υπουργείου Δικαιοσύνης και με την οικονομική υποστήριξη του προγράμματος GROTIUS II της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως συνέχεια της πρώτης συνάντησης που έγινε στο Παρίσι, με πρωτοβουλία του «Ιδρύματος για την Παιδική Ηλικία», στη Γαλλία. Δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκπροσωπήθηκαν από αντιπροσωπείες τριών ατόμων, δικαστών, εισαγγελέων και κυβερνητικών εκπροσώπων (2003).

- Έκθεση με θέμα «Παραδοσιακά και σύγχρονα χειροτεχνήματα της Ιορδανίας», σε συνεργασία με το Jordan River Foundation, υπό την αιγίδα της Βασίλισσας Rania Al Abdullah της Ιορδανίας και της UNESCO. Σκοπός της έκθεσης ήταν η προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου, της κατανόησης και του σεβασμού ανάμεσα στους λαούς μέσα από την τέχνη και την κοινωνική αλληλεγγύη (2004).

- Σύνταξη της Διακήρυξης για τους Αναπτυξιακούς Στόχους του ΟΗΕ για τη Χιλιετία, σε συνεργασία με 22 ελληνικούς Μη Κυβερνητικούς Φορείς. Η Διακήρυξη υποβλήθηκε στο ECOSOC, εν όψει του High Level Segment (Ιούνιος 2005) και της Διάσκεψης Κορυφής του ΟΗΕ (Σεπτέμβριος 2005).

- Στρογγυλό Τραπέζι «Η Επιχειρηματική Κοινότητα ενάντια στην Εμπορία των Ανθρώπων», υπό την αιγίδα του υπουργείου Εξωτερικών και με τη χορηγία της Motor Oil (Hellas). Το Στρογγυλό Τραπέζι που διοργανώθηκε στην Αθήνα σήμανε την έναρξη της παγκόσμιας εκστρατείας "End Human Trafficking Now". Σκοπός του ήταν η ευαισθητοποίηση της επιχειρηματικής κοινότητας και η δέσμευσή της σε έναν ηθικό κώδικα δεοντολογίας, με το όνομα "Athens Principles", η τήρηση του οποίου θα συμβάλει ουσιαστικά στην καταστολή του φαινομένου της Εμπορίας των Ανθρώπων (2006). Για την ενίσχυση της εκστρατείας διοργανώθηκε φιλανθρωπικό δείπνο στο

Τα παιδιά ήταν πάντοτε στο επίκεντρο της δράσης της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη. «Κάθε παιδί είναι διαφορετικό, αλλά όλα τα παιδιά κρύβουν μέσα τους μια ιδιαίτερη σοφία και μια μεγάλη δύναμη. Τα μεγαλύτερα μαθήματα της ζωής μου τα πήρα από τα παιδιά», έλεγε χαρακτηριστικά.

οποίο παρευρέθησαν εξέχουσες προσωπικότητες από τον πολιτικό, τον πνευματικό, τον επιχειρηματικό και τον καλλιτεχνικό χώρο. Η Μαριάννα Βαρδινογιάννη ήταν μέλος της αντιπροσωπείας που παρουσίασε τα "Athens Principles" στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ που πραγματοποιήθηκε στο Davos (2006).

- Διεθνές συνέδριο με τίτλο «Η κλιματική αλλαγή ως πρόκληση για τις μελλοντικές γενιές», υπό την αιγίδα της UNESCO και σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της «Διακυβερνητικής Επιτροπής του ΟΗΕ για τη Κλιματική Αλλαγή» και Γενικό Διευθυντή του «The Energy and Resources Institute» (TERI), Dr Rajendra Pachauri, κατά τη διάρκεια του οποίου συντάχθηκε η «Διακήρυξη των Αθηνών για τα ευάλωτα παιδιά και την κλιματική αλλαγή» (Αθήνα, 2009).

- Ενίσχυση ακριτικών περιοχών της Ελλάδος: Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού ενισχύθηκαν τρία χωριά στη Θράκη -η Μύκη, η Διομήδεια και η Γενισέα- καθώς και το νησί Φούρνοι Ικαρίας. Δημιουργήθηκαν και εξοπλίστηκαν βιβλιοθήκες στο Τρίγωνο Πρεσπών και στο σχολείο των Φούρνων Ικαρίας.

- Το 2013 το Ίδρυμα υπέγραψε συμφωνία συνεργασίας με το "Robert F. Kennedy Human Rights", προκειμένου να ξεκινήσει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Λέμε την Αλήθεια στην Εξουσία» στην Ελλάδα και να φέρει το σχετικό πρόγραμμα σπουδών στα ελληνικά σχολεία. Στο πλαίσιο αυτό, το Ίδρυμα διοργάνωσε τη διάλεξη της Kerry Kennedy με τίτλο «Διασφάλιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων», που πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο της Ακρόπολης (Αθήνα, 2015).

- Τον Ιούνιο του 2014 το Ίδρυμα ξεκίνησε τη διεθνή εκστρατεία "RETURN – RESTORE – RESTART" για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα και την επανένωση του Παρθενώνα.

- Το 2015 το Ίδρυμα ξεκίνησε το Πρόγραμμα παροχής ιατρικής βοήθειας σε παιδιά προσφύγων «We Care», με σκοπό την παροχή πρώτων βοηθειών, την υγειονομική περίθαλψη και τον εμβολιασμό για τα παιδιά των προσφύγων που διέρχονται από την Ελλάδα. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται με τη συνεργασία της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών, του Νοσοκομείου Παίδων «Αγία Σοφία» και της ανθρωπιστικής οργάνωσης «Αποστολή».

- Το 2015 διοργάνωσε διάλεξη της Kerry Kennedy στο Μουσείο της Ακρόπολης με θέμα «Λέμε την Αλήθεια στην Εξουσία για

Στη Μάνδρα, στο πλευρό των πλημμυροπαθών, το 2017. Η Μαριάννα πάντα προσέφερε αμέριστη στήριξη, παρηγοριά και ελπίδα στους πιο αδύναμους.

την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων».

- Το 2016 ξεκίνησε το Διεθνές Πρόγραμμα «Φιλόξενες Πόλεις για τους Πρόσφυγες», σε συνεργασία με την UNESCO, και διοργάνωσε τη Συνάντηση των Αθηνών με θέμα «Προωθώντας την Ένταξη και Προστατεύοντας τα Δικαιώματα των Προσφύγων», που πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης η Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Irina Bokova, έλαβε το Διεθνές Βραβείο του Ιδρύματος «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη», το οποίο της παρέδωσε ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Προκόπης Παυλόπουλος.

- Το 2017 διοργάνωσε τη Διεθνή Συνάντηση με θέμα "Addressing the Humanitarian Challenges of a Euro-Mediterranean Partnership", σε συνεργασία με το Διεθνές Κέντρο Nizami Ganjavi (NGIC), στο Αμφιθέατρο του Μουσείου Ακρόπολης.

- Το 2018 ο Δήμος Ερμιονίδας θέσπισε τα «Βραβεία Πολιτισμού Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη», για να τιμήσει το έργο και τη δράση της ευεργέτιδός του. Πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις απονομών το 2018 και το 2019. Το 2019 το Ίδρυμα απένειμε υποτροφίες σε τρεις αριστούχους των Πανελληνίων Εξετάσεων που εισήχθησαν στην Αρχαιολογική Σχολή από την Αργολίδα, με αφορμή τα «Βραβεία Πολιτισμού Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» του Δήμου Ερμιονίδας. Το 2020 δεν πραγματοποιήθηκε η τελετή λόγω της πανδημίας Covid-19.

- Το 2018 διοργάνωσε την Ημερίδα με θέμα «Η Ελλάδα στον Σύγχρονο Κόσμο: Η Εθνική Ταυτότητα και οι Προκλήσεις του 21ου Αιώνα», υπό την αιγίδα του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας, Προκόπη Παυλοπούλου, στο Μουσείο της Ακρόπολης, σε συνεργασία με την Παναθηναϊκή Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών.

- Το 2018 διοργάνωσε το Πρώτο Διαδραστικό Συνέδριο με θέμα «Προωθώντας την αποδοχή της διαφορετικότητας στα Σχολεία», στο Ζάππειο Μέγαρο, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Κοινωνικής Ευθύνης Νέων (ΣΚΕΠ).

- Το 2019 διοργάνωσε τη Διάλεξη της Kerry Kennedy με θέμα «Υπερασπίζοντας το Ανθρώπινο Δικαίωμά μας στην Ιστορία», στο Μουσείο της Ακρόπολης.

- Το 2019 το Ίδρυμα εξέδωσε το βιβλίο των Μνημείων της Ελλάδος, που συμπεριλαμβάνονται στη λίστα των Μνημείων Πο-

λιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Η παρουσίαση του βιβλίου έγινε στο Μουσείο της Ακρόπολης, με διάλεξη του Αρχαιολόγου και Διευθυντή του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης, καθηγητή Νικολάου Σταμπολίδη, στο Μουσείο της Ακρόπολης.

- Το 2019 και το 2020 το Ίδρυμα ανέλαβε τη διοργάνωση εκδηλώσεων στο πλαίσιο του Επετειακού Έτους «Θερμοπύλες – Σαλαμίνα 2020», καθώς επίσης και την εκδήλωση έναρξης του Επετειακού Έτους στο Ζάππειο Μέγαρο (16 Οκτωβρίου 2019), την Επιστημονική Εκδήλωση στο Κέντρο Πολιτισμού «Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» (20 Ιανουαρίου 2020) και την Επιστημονική Ημερίδα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών (22 Ιανουαρίου 2020). Διεξήγαγε διαγωνισμούς Ζωγραφικής για μαθητές δημοτικού και Δοκιμίου για μαθητές γυμνασίου και λυκείου.

- Με την έναρξη της πανδημίας του Covid-19 το Ίδρυμα αφιέρωσε τα κονδύλια που είχε προϋπολογίσει για τις εκδηλώσεις του Επετειακού Έτους στη στήριξη ευπαθών ομάδων και ηλικιωμένων σε διάφορα μέρη της Ελλάδος, με την αποστολή τροφίμων και υγειονομικού υλικού.

- Το 2020 φιλοξένησε το 20th High Level Meeting του Nizami Ganjavi International Center στην Αθήνα.

- Το 2020 διοργάνωσε Web Conference με θέμα "Shared Future – Shared Responsibilities", σε συνεργασία με το Nizami Ganjavi International Center, με αφορμή την Επέτειο των 75 χρόνων του ΟΗΕ.

- Το 2021 το Ίδρυμα διοργάνωσε τη Διεθνή Διαδικτυακή Συζήτηση με θέμα «Οι Γυναίκες στην Εποχή της Πανδημίας», με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Με πρωτοβουλία της Μαριάννας Βαρδινογιάννη και με τη συμμετοχή της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου, 20 γυναίκες από ολόκληρο τον κόσμο, με σημαντικό έργο σε διεθνείς οργανισμούς και κέντρα λήψης αποφάσεων, στις επιστήμες, στην κοινωνική προσφορά, στην πολιτική και στα ΜΜΕ αντάλλαξαν εμπειρίες και απόψεις γύρω από τον σπουδαίο ρόλο που μπορούν και πρέπει να παίξουν οι γυναίκες στις δύσκολες εποχές που ζούμε, καθώς και για τις μεγάλες προκλήσεις με τις οποίες τις έφερε αντιμέτωπες η πανδημία.

- Το 2021 το Ίδρυμα και ο Σύλλογος ΕΛΠΙΔΑ συνδιοργάνωσαν τη διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα «Η δύναμη της μητρότητας στην εποχή του Covid-19», με αφορμή τη Γιορτή της Μητέρας. Με πρωτοβουλία της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη μητέρες από την Ελλάδα και το εξωτερικό ένωσαν διαδικτυακά τις φωνές τους και μίλησαν από καρδιάς για τη συγκλονιστική δύναμη της μητρότητας που κρατά τις κοινωνίες μας όρθιες μέσα στη δύσκολη περίοδο της πανδημίας του Covid-19. Την εκδήλωση άνοιξε με χαιρετισμό της η Α.Ε. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου.

- Το 2021 το Ίδρυμα τίμησε τη Διεθνή Ημέρα Nelson Mandela (18 Ιουλίου) με μια εμβληματική εκδήλωση με θέμα «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση: Το όραμα για ένα καλύτερο αύριο», φόρο τιμής στο έργο και στην παρακαταθήκη του Nelson Mandela, στο Ζάππειο Μέγαρο.Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε, παρουσία του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ιδρύματος Nelson Mandela, Sello Hatang. Σε ένδειξη αναγνώρισης του σπουδαίου έργου του Ιδρύματος Nelson Mandela, η Μαριάννα Βαρδινογιάννη απένειμε το «Τιμητικό Βραβείο του Ιδρύματος Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη 2021» στο Ίδρυμα Nelson Mandela.

- Το 2021 το Ίδρυμα διοργάνωσε στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι, το Διεθνές Συμπόσιο «Ελλάδα και Πολιτιστική Κληρονομιά», υπό την αιγίδα της UNESCO, στο πλαίσιο της «Πρωτοβουλίας 21», με αφορμή τα 200 χρόνια της Ελληνικής Ανεξαρτησίας, το οποίο μεταδόθηκε ζωντανά σε ολόκληρο τον κόσμο μέσα από το website του Οργανισμού, στέλνοντας ένα μήνυμα πως η Ελλάδα είναι μια υπολογίσιμη δύναμη στη διεθνή κοινότητα, ενώ πολλές ήταν οι φωνές -ανάμεσά τους και της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου- που στο πλαίσιο της εκδήλωσης μίλησαν για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα στη χώρα μας. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο περιθώριο της 41ης Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού, την οποία είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ζωντανά εκπρόσωποι από τα 193 κράτη-μέλη της UNESCO. Η εκδήλωση κορυφώθηκε με το μουσικό κλείσιμο από τον διεθνούς φήμης Έλληνα βιολονίστα Λεωνίδα Καβάκο και τον καταξιωμένο Ιταλό πιανίστα Enrico Pace.

- Το 2022 διοργάνωσε την εμβληματική εκδήλωση στην αίθουσα του Παρθενώνα του Μουσείου Ακρόπολης, αφιερωμένη στις «Ξενιτεμένες Θεές του Παρθενώνα», με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, παρουσία της Α.Ε. Προέδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου, με κεντρικό ομιλητή τον κορυφαίο Βρετανό ιστορικό τέχνης Dr Tom Flynn. Από την εκδήλωση αυτή εστάλη ένα δυνατό παγκόσμιο μήνυμα για την επιτακτική ανάγκη επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα αλλά και για την ανάγκη επιστροφής στις αξίες που αυτό το μνημείο συμβολίζει: τη Δημοκρατία, την Ισότητα και την Αλληλεγγύη. Η εκδήλωση κορυφώθηκε με ένα απόσπασμα της μουσικής παράστασης «Των Σιωπηλών Σπαράγματα»: λυρικές αφηγήσεις και τραγούδια που ερμήνευσε η Μαρία Φαραντούρη, μελοποιημένα από τη Λένα Πλάτωνος.

- Το 2022 το Ίδρυμα διοργάνωσε την Έκθεση «Ένδυμα Ψυχής», στο Μουσείο της Ακρόπολης, η οποία εγκαινιάστηκε από την Α.Ε. Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου. Η έκθεση περιελάμβανε 70 εμβληματικά έργα του φωτογράφου Βαγγέλη Κύρη και του εκφραστή της κεντητικής τέχνης Ανατόλι Γεωργίεφ, με θέμα «Ελληνικές παραδοσιακές φορεσιές του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου». Η Έκθεση διήρκεσε από τον Δεκέμβριο του 2022 έως τον Μάρτιο του 2023.

- Το 2022 η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη συμμετείχε με χαιρετισμό στη Διεθνή Ημερίδα «Παρθενώνας και Δημοκρατία», που πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο της Ακρόπολης και μεταδόθηκε μέσω live streaming σε ολόκληρο τον κόσμο. Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε με την ευκαιρία της Γενικής Συνέλευσης του Διεθνούς Συνδέσμου για την Επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα, με τη συμμετοχή προσωπικοτήτων από ολόκληρο τον κόσμο που αγωνίζονται για την επιστροφή των Γλυπτών.

unesco

UNESCO

Το 1999, έχοντας ήδη διανύσει μια σημαντική διαδρομή ανθρωπιστικής και κοινωνικής δράσης και προσφοράς, με διεθνή απήχηση και αναγνώριση, η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη λαμβάνει τον τίτλο της Πρέσβεως Καλής Θελήσεως της UNESCO από τον τότε Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού, Federico Mayor. Είναι η μοναδική Ελληνίδα πολίτης που έχει λάβει αυτό τον τίτλο. Από το 1999 και για 25 ολόκληρα χρόνια η Μαριάννα υπηρέτησε με αφοσίωση τα ιδεώδη της UNESCO και εργάστηκε με όραμα και συνέπεια για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, για την εκπαίδευση, την ειρήνη, τους πρόσφυγες, την κλιματική αλλαγή, στηρίζοντας παράλληλα τους αναπτυξιακούς στόχους του ΟΗΕ.

Τον Ιούνιο του 2023, στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι, στην εμβληματική τελετή που διοργανώθηκε για τα 25 χρόνια προσφοράς της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη στον Οργανισμό. Το επιβλητικό αμφιθέατρο της UNESCO φωτίστηκε με τα γαλανόλευκα χρώματα, ως ένδειξη τιμής και ευγνωμοσύνης στη διεθνούς φήμης Ελληνίδα.

Με όραμά της τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη όλη της τη ζωή υπηρέτησε με πίστη και αφοσίωση τα ιδεώδη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και της UNESCO.

Μια Ελληνίδα με το βλέμμα στραμμένο στον κόσμο

«*Ήταν το 1999, ήδη είχα δημιουργήσει το Ίδρυμα για το Παιδί και την Οικογένεια και την ΕΛΠΙΔΑ, και συνεργαζόμουν στενότατα με την πρώην Πρώτη Κυρία της Γαλλικής Δημοκρατίας, και αγαπημένη μου φίλη, Anne Aymone d'Estaing, με επίκεντρο τα παιδιά. Είχαμε πραγματοποιήσει μαζί πολλές δράσεις στη Γαλλία, και στην UNESCO, για την προστασία της παιδικής αθωότητας. Σε μία από αυτές τις δράσεις συνεργαστήκαμε με τον τότε Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού, Federico Mayor. Αναπτύχθηκε ανάμεσά μας μια σχέση βαθιάς αλληλοεκτίμησης, η οποία οδήγησε στην τιμητική πρόταση να ενταχθώ στην οικογένεια της UNESCO. Είδε σε εμένα, όπως μου είχε πει, "μια Ελληνίδα με το βλέμμα της στραμμένο στον κόσμο". Δεν ξεχνώ τα λόγια αυτά, τα οποία καθόρισαν και τον τρόπο που λειτουργώ ως Πρέσβυς Καλής Θελήσεως*». Με τα λόγια αυτά η Μαριάννα περιέγραψε μία από τις σημαντικότερες στιγμές της δημόσιας δράσης της: την ανακήρυξή της σε Πρέσβυ Καλής Θελήσεως της UNESCO.

Βαρδής και Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη με την τότε Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Irina Bokova.

Μια οικουμενική αποστολή που υπηρέτησε με ήθος και σεβασμό

Για τη Μαριάννα ο τίτλος αυτός ήταν οικουμενική αποστολή, την οποία υπηρέτησε με ήθος και απόλυτο σεβασμό στα ευγενή και υψηλά ιδεώδη της UNESCO, για την προώθηση της ειρήνης, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού, της αλληλεγγύης, για την οικοδόμηση ενός φιλικού προς τα παιδιά κόσμου.

Η δράση της στους κόλπους της UNESCO ήταν συνεχής, πολυσχιδής και ακούραστη.

Συμμετείχε με θέρμη σε κάθε πρωτοβουλία του Διεθνούς Οργανισμού για το χτίσιμο ενός καλύτερου κόσμου και φρόντιζε να παρακολουθεί στενά τις σύγχρονες ανάγκες, αγκαλιάζοντας με πνεύμα πρωτοπόρο και οξυδερκές κάθε νέο στόχο της UNESCO.

Συμμετείχε στις ετήσιες συναντήσεις των Πρέσβεων Καλής Θελήσεως της UNESCO, ένα σώμα που απαρτίζεται από σπουδαίες προσωπικότητες, προερχόμενες από τα 194 κράτη-μέλη του Οργανισμού, καθώς και στις ποικίλες εκδηλώσεις και προγράμματα της UNESCO εντός και εκτός Ελλάδος, συμβάλλοντας με τη δράση της σε ζητήματα κοινωνικού, ανθρωπιστικού, εκπαιδευτικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, και ειδικότερα στην προώθηση της ειρήνης, στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, στην προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, υλικής και άυλης, στην καταπολέμηση του αναλφαβητισμού, στον διάλογο ανάμεσα στους διαφορετικούς πολιτισμούς, στην ανοιχτή επιστήμη, στο πλαίσιο ρύθμισης της τεχνητής νοημοσύνης. Ενίσχυε, μάλιστα, αυτές τις δράσεις συνδυάζοντάς τες με τις δραστηριότητες του «Ιδρύματος Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» και με την αποστολή της ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου σημαντικών διεθνών οργανώσεων.

Συνεργάστηκε με όλους τους Γενικούς Διευθυντές του Οργανισμού και συγκεκριμένα με τους Federico Mayor, Kōichirō Matsuura, Irina Bokova και τη νυν Γενική Διευθύντρια Audrey Azoulay, ενώ είχε την ευκαιρία να αναπτύξει σχέσεις αλληλοεκτίμησης, φιλίας και σεβασμού με όλους τους Πρέσβεις Καλής Θελήσεως της UNESCO.

«Το να ανήκεις σε μια ομάδα ανθρώπων που χαράσσουν την πολιτική των επόμενων δεκαετιών σε πολύ σημαντικά ζητήματα, όπως αυτά του πολιτισμού, του ανθρωπισμού και της

Πάνω: Με τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Audrey Azoulay, και τον Πρέσβη Καλής Θελήσεως της UNESCO, Jean-Michel Jarre, στη Συνάντηση των Πρέσβεων Καλής Θελήσεως του Οργανισμού, το 2021.

Αριστερή σελίδα: Με τον τότε Γενικό Διευθυντή της UNESCO, Federico Mayor, κατά την απονομή του τίτλου της Πρέσβεως Καλής Θελήσεως της UNESCO (1999).

Παιδείας, αλλά και προτείνουν λύσεις για τα προβλήματα του σήμερα, σε κάνει πολίτη του κόσμου.

Σε κάνει να βλέπεις με άλλο μάτι τη ζωή, πέρα από τον εαυτό σου, πέρα από τη χώρα σου, ακόμα και πέρα από την εποχή σου. Αυτός ο ρόλος, της Πρέσβεως Καλής Θελήσεως της UNESCO, αποτελεί για μένα πολύ μεγάλη τιμή και τεράστια ευθύνη και για περισσότερα από 20 χρόνια τον υπηρετώ με όλες μου τις δυνάμεις και καθορίζει τη ζωή μου, όπως και τη δράση του Ιδρύματός μου», είχε πει η Μαριάννα αναφερόμενη στη δράση της αυτή.

Υπηρέτησε τον θεσμό της UNESCO με μεγάλη αφοσίωση μέχρι το τέλος της ζωής της, έχοντας το βλέμμα της στραμμένο στον κόσμο, αλλά την καρδιά της πάντοτε αφιερωμένη στην πατρίδα της, φροντίζοντας να την εκπροσωπεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και θέτοντας την Ελλάδα στο επίκεντρο του διεθνούς ενδιαφέροντος.

«Η Ελλάδα είναι η πατρίδα μου, η αρχή των πάντων. Είναι φως, ψυχή, φιλότιμο. Η ιστορία της Ελλάδας, η δημοκρατία, η ελεύθερη σκέψη, ο Πολιτισμός και οι παραδόσεις αυτής της χώρας είναι η πυξίδα που οδηγεί τα βήματά μου σε όποιο μέρος του κόσμου και αν βρίσκομαι. Η ψυχή μου είναι πάντα λουσμένη με το ελληνικό φως και το μπλε χρώμα της θάλασσας. Νιώθω υπερήφανη που είμαι Ελληνίδα, είναι για εμένα τίτλος τιμής», έλεγε χαρακτηριστικά.

Μία από τις κορυφαίες στιγμές για τη Μαριάννα ήταν στις 16 Ιουνίου 2023, όταν η UNESCO, την τίμησε για τα 25 χρόνια προσφοράς της στον Οργανισμό. Σημαντικές προσωπικότητες από ολόκληρο τον κόσμο έδωσαν το «παρών» στο επιβλητικό αμφιθέατρο του Διεθνούς Οργανισμού στο Παρίσι, που ήταν φωτισμένο στα γαλανόλευκα χρώματα της ελληνικής σημαίας, για να τιμήσουν τη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη. Τα λόγια της Γενικής Διευθύντριας της UNESCO, Audrey Azoulay, αποτυπώνουν με τον καλύτερο τρόπο την πορεία, την αφοσίωση και την προσφορά της Μαριάννας στον Οργανισμό και σε ολόκληρο τον κόσμο: *«Είναι πολύ λίγες παγκοσμίως οι προσωπικότητες σαν τη δική σας, που μπορούν να φέρουν κοντά την κοινωνία των πολιτών, τους καλλιτέχνες, τους επιστήμονες, τους φορείς και τις κυβερνήσεις. Αυτό που έχω διαπιστώσει στα χρόνια της θητείας μου είναι ότι μπορείτε να μετακινήσετε ακόμα και βουνά για το κοινό καλό! Σας διακρίνουν το πά-*

Με τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Audrey Azoulay.

θος, η αφοσίωση και η γενναιοδωρία σας. Είστε μια γυναίκα συνώνυμο της ΕΛΠΙΔΑΣ, όπως είναι και το όνομα του Οργανισμού που έχετε ιδρύσει. Έχετε αφιερώσει τη ζωή σας στους πιο αδύναμους, και ειδικά στα παιδιά που χρειάζονται στήριξη. Έχετε προσφέρει ένα τεράστιο έργο στον χώρο της εκπαίδευσης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του παγκόσμιου Πολιτισμού και του Πολιτισμού της πατρίδας σας. Σε ευχαριστούμε, Μαριάννα».

Ως Πρέσβυς Καλής Θελήσεως της UNESCO η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, μεταξύ άλλων, είχε αναλάβει:

- Τη στήριξη προγραμμάτων για την προστασία μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς, μεταξύ των οποίων ο Παρθενώνας και η Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη.

- Την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα. Ήταν πάντα στο επίκεντρο της δράσης της και ανέλαβε σημαντικές πρωτοβουλίες για την προώθηση αυτού του εθνικού ζητήματος, όπως η διοργάνωση της έκθεσης «Η ενότητα ενός μοναδικού μνημείου, του Παρθενώνα», σε συνεργασία με το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη, που πραγματοποιήθηκε στην έδρα της UNESCO, παρουσία του Jules Dassin (Απρίλιος 2003).

- Τη δημιουργία του Παιδικού Σταθμού «Η Αθηνά» στο Βελιγράδι (Δήμος Zemun), υπό την αιγίδα της UNESCO, για τη στήριξη των παιδιών θυμάτων του πολέμου στα Βαλκάνια, τη δημιουργία χειρουργικού κέντρου στην Γκρατσάνιτσα του Κοσόβου σε συνεργασία με τους Γιατρούς του Κόσμου, καθώς και την προμήθεια 120 τόνων ειδών πρώτης βοήθειας, φαρμάκων, τροφίμων και ρουχισμού για την ανακούφιση των οικογενειών μετά τον πόλεμο.

- Τη δημιουργία Εκπαιδευτικού Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης για Παιδιά στη Βηθλεέμ, στο πλαίσιο του προγράμματος της UNESCO «Βηθλεέμ 2000», το οποίο δυστυχώς καταστράφηκε κατά τη διάρκεια των μαχών που έγιναν στην περιοχή. Η τελετή θεμελίωσης πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2000, υπό την αιγίδα της συζύγου του τότε προέδρου της Παλαιστινιακής Εθνικής Αρχής, Yasser Arafat, Suha. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής της

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη συμμετείχε στην εμβληματική επετειακή τελετή που πραγματοποιήθηκε για τα 75 χρόνια της UNESCO, στην έδρα του Οργανισμού, στο Παρίσι, τον Φεβρουάριο του 2022.

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη συνεργάστηκε με όλους τους διατελέσαντες Γενικούς Διευθυντές του Οργανισμού και ανέπτυξε στενούς δεσμούς φιλίας και συνεργασίας με τους συναδέλφους της Πρέσβεις Καλής Θελήσεως. Εδώ με τη διατελέσασα Γενική Διευθύντρια του Οργανισμού, Irina Bokova, τον πρώην Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, Ban Ki Moon, και την Πρέσβυ Καλής Θελήσεως της UNESCO, Μεγάλη Δούκισσα του Λουξεμβούργου, Maria Teresa.

εκεί, η Μαριάννα Βαρδινογιάννη είχε επίσημη συνάντηση με τον τότε πρόεδρο της Παλαιστινιακής Αρχής, Yasser Arafat, στη Ραμάλα. Το Κέντρο αυτό ήταν ενταγμένο στο πρόγραμμα του Ιδρύματος για το Παιδί και την Οικογένεια «Αλυσίδα της ειρήνης».

- Τη χορηγία εκδηλώσεων και προγραμμάτων, όπως για παράδειγμα την έκδοση του παιδικού βιβλίου «Η χώρα των δύο ήλιων», με θέμα την προστασία των μνημείων από φυσικές καταστροφές και την ειρηνική συνύπαρξη (Ιούνιος 2010), το πρόγραμμα για την «Εκπαίδευση των κοριτσιών» στη Γάζα (Σεπτέμβριος 2009), την Έκθεση για την Πολιτισμική Διαφορετικότητα στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι (Μάιος 2008), τη διοργάνωση του διεθνούς σεμιναρίου «Διαχείριση των κινδύνων των πολιτιστικών μνημείων από φυσικές καταστροφές», που οργάνωσε το Κέντρο Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO στην Αρχαία Ολυμπία (Νοέμβριος 2008), το πρόγραμμα «Safe Schools» του Jordan River Foundation της Βασίλισσας Ράνια της Ιορδανίας (2007), τη συναυλία του Purcell School που πραγματοποιήθηκε στην UNESCO για την προώθηση της μουσικής παιδείας και τη στήριξη νέων ταλέντων, παρουσία του τότε Πρίγκιπα Καρόλου της Ουαλίας (Φεβρουάριος 2003) κ.ά.

- Τη διοργάνωση συνεδρίων, εκθέσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων, όπως για παράδειγμα το διεθνές συνέδριο «Οι γυναίκες στην υπηρεσία της ειρήνης», στην έδρα της UNESCO (Ιούνιος 2004), με σκοπό την επισήμανση του καθοριστικού και ουσιαστικού ρόλου των γυναικών στην εδραίωση της ειρήνης ανάμεσα στους λαούς και την προάσπιση του δικαιώματός τους να συμμετέχουν ισότιμα στις διαδικασίες των ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων και της λήψεως πολιτικών αποφάσεων. Την έκθεση ζωγραφικής γυναικών καλλιτεχνών από τον κόσμο του Ισλάμ, με τίτλο «Αποκαλύπτοντας το Πρόσωπο», υπό την αιγίδα της Βασίλισσας Ράνια της Ιορδανίας και σε συνεργασία με το Δίκτυο FAM, στην έδρα της UNESCO (Μάρτιος 2003). Επίσης την Έκθεση Φωτογραφίας για την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά στη Βενετία (Νοέμβριος 2002) και στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών, στη Νέα Υόρκη (Δεκέμβριος 2002).

- Οργάνωσε επίσης πολλά διεθνή συνέδρια στην Ελλάδα, υπό

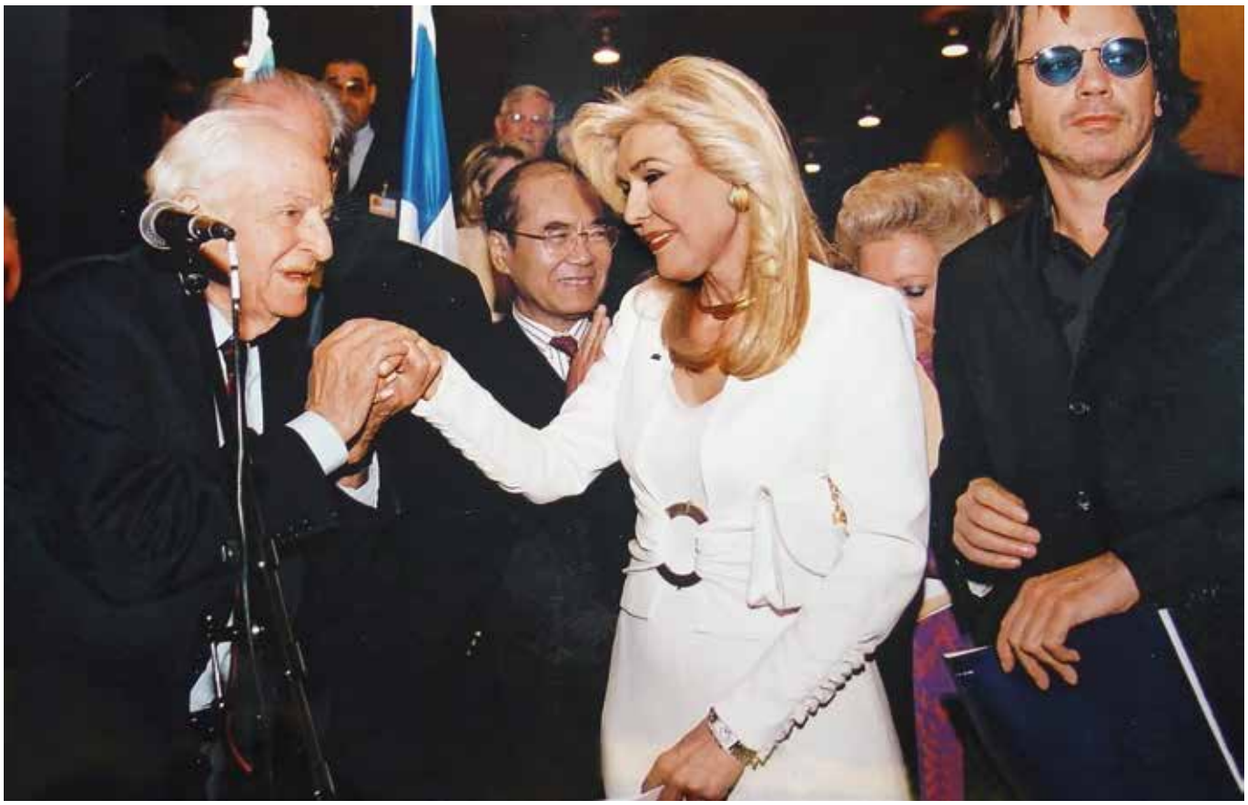

Με τον Jules Dassin και τον Jean-Michel Jarre στην έκθεση «Η ενότητα ενός μοναδικού μνημείου, του Παρθενώνα», που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι (Απρίλιος 2003).

Με την Α.Μ. Βασίλισσα Ράνια της Ιορδανίας, την Πρέσβυ Καλής Θελήσεως, Μεγάλη Δούκισσα του Λουξεμβούργου, Maria Teresa, τον Πρέσβη Καλής Θελήσεως Jean-Michel Jarre και τον διατελέσαντα Γενικό Διευθυντή της UNESCO, Kōichirō Matsuura, στην έκθεση ζωγραφικής γυναικών καλλιτεχνών από τον κόσμο του Ισλάμ, με τίτλο «Αποκαλύπτοντας το Πρόσωπο», που πραγματοποιήθηκε στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι, υπό την αιγίδα της Βασίλισσας Ράνια της Ιορδανίας και σε συνεργασία με το Δίκτυο FAM (Μάρτιος 2003).

unesco

Πάνω: Με τον Ειδικό Απεσταλμένο της UNESCO για την ειρήνη, διάσημο ηθοποιό, Forest Whitaker.

Αριστερή σελίδα πάνω: Μαρέβα Μητσοτάκη, Brigitte Macron, Audrey Azoulay, Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη και η πρώην πρέσβυς της Ελλάδας στην UNESCO, Μαρία Διαμαντοπούλου, στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε προς τιμήν της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη, τον Ιούνιο του 2023, στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι.

Αριστερή σελίδα κάτω: Με την Πρέσβυ Καλής Θελήσεως Πριγκίπισσα Καρολίνα του Μονακό.

την αιγίδα της UNESCO, όπως το πρώτο ευρωπαϊκό forum «Οικογένεια – Ευρώπη – 21ος αιώνας: Όραμα και Θεσμοί», «Συνάντηση Αθηνών – Δελφών για τα Παιδιά και την Ειρήνη», «Παιδί: Αγγελιοφόρος της Ειρήνης», «Σεξουαλική Εκμετάλλευση των Παιδιών και Παιδοφιλία στο Internet», «Σύγχρονες Κοινωνίες – Πολυπολιτισμική Συνύπαρξη – Ο ρόλος του Παιδιού», «Η Κλιματική Αλλαγή ως πρόκληση για τις μελλοντικές γενιές» κ.ά.

- Συμμετείχε με μήνυμά της για την ειρήνη στο φιλμ «Παιδιά της Ειρήνης» (παραγωγή της UNESCO), μεταξύ άλλων σπουδαίων προσωπικοτήτων όπως ο Dalai Lama, ο Kofi Annan (Νόμπελ Ειρήνης), ο Shimon Peres (Νόμπελ Ειρήνης), ο Yasser Arafat (Νόμπελ Ειρήνης), η Rigoberta Menchú Tum (Νόμπελ Ειρήνης), ο Federico Mayor (πρώην Γενικός Διευθυντής της UNESCO) κ.ά., ενώ άρθρο της συμπεριλαμβάνεται στο λεύκωμα της UNESCO με τίτλο «60 γυναίκες συμβάλλουν στα 60 χρόνια της UNESCO». Στο λεύκωμα περιλαμβάνονται τα προφίλ 60 γυναικείων προσωπικοτήτων, η δράση τους και η συνεργασία τους στους κόλπους της UNESCO για το χτίσιμο μιας νέας κοινωνίας ειρήνης και συνεργασίας των λαών.

- Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη ήταν ομιλήτρια στη διεθνή συνάντηση «Η έκκληση της Χάγης για ειρήνη», με θέμα «Χτίζοντας τον πολιτισμό ειρήνης και μη βίας». Κατά τη διάρκεια της συνάντησης διοργάνωσε στρογγυλό τραπέζι με τίτλο «Η επίδραση της ραδιενέργειας στην υγεία των παιδιών», σε συνεργασία με το Διεθνές Γραφείο για την Ειρήνη, απευθύνοντας έκκληση για την κατάπαυση των πολέμων και την κατάργηση των πυρηνικών δοκιμών.

- Κατά τον εορτασμό της 65ης Επετείου της UNESCO προσκλήθηκε από την τότε Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Irina Bokova, να παρουσιάσει το βιβλίο της με τίτλο «Μελετώντας τις προκλήσεις της γυναικείας ταυτότητας – Αναζητήσεις στη Μινωική Κοινωνία», που εκδόθηκε το 2010 και βασίζεται στη μεταπτυχιακή της μελέτη στην Αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο του Sheffield. Στην παρουσίαση παρευρέθησαν και οι προηγούμενοι Γενικοί Διευθυντές της UNESCO, Amadou-Mahtar M'Bow, Federico

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι.

Με τον Πρωθυπουργό της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κυριάκο Μητσοτάκη, και τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Audrey Azoulay σε επίσκεψη του Έλληνα Πρωθυπουργού στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι (Οκτώβριος 2021).

Mayor και Kōichirō Matsuura, καθώς και πολλοί Πρέσβεις Καλής Θελήσεως.

- Κατά την κήρυξη του εορτασμού της 70ής Επετείου της UNESCO, τον Οκτώβριο του 2014, προσκλήθηκε από την τότε Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Irina Bokova, να είναι η βασική ομιλήτρια στην εναρκτήρια εκδήλωση που ήταν αφιερωμένη στη μνήμη του Nelson Mandela και πραγματοποιήθηκε στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι.

- Τον Απρίλιο του 2015 ήταν επίσημη προσκεκλημένη στην Επετειακή Εκδήλωση για τα 70 χρόνια της UNESCO, που έγινε στο Παρίσι, παρουσία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, Ban Ki-moon. Τον Νοέμβριο του 2021 ήταν παρούσα στη λαμπρή τελετή για τα 75 χρόνια της UNESCO, παρουσία 28 αρχηγών κρατών και σημαντικών διεθνών προσωπικοτήτων.

- Το 2017 το Ίδρυμα Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη συνδιοργάνωσε με την UNESCO την ημερίδα με θέμα «Το ανθρώπινο πρόσωπο της μετανάστευσης: Ιστορικές προοπτικές, μαρτυρίες και πολιτικές εκτιμήσεις», που πραγματοποιήθηκε στην έδρα του Οργανισμού, στο Παρίσι.

- Το 2019 διοργάνωσε την Παρουσίαση της Παγκόσμιας Έκθεσης της UNESCO για την Παρακολούθηση της Εκπαίδευσης, με θέμα «Μετανάστευση, εκτοπισμός και εκπαίδευση: Χτίζοντας γέφυρες, όχι τείχη», στη Λέσχη Αξιωματικών στην Αθήνα.

- Το 2021 διοργάνωσε το Συμπόσιο «Ελλάδα και Πολιτιστική Κληρονομιά», στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι, στο περιθώριο της 41ης Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού, σε συνεργασία με την «Πρωτοβουλία 21». Το Συμπόσιο παρακολούθησαν ζωντανά εκπρόσωποι από τα 193 κράτη-μέλη της UNESCO.

- Τον Φεβρουάριο του 2022 διοργάνωσε, υπό την αιγίδα της UNESCO, διαδικτυακή ημερίδα με θέμα «Ανοιχτή Επιστήμη-Τεχνητή Νοημοσύνη: Νέοι Ορίζοντες, Οράματα και Όρια».

- Τον Νοέμβριο του 2022 παρέστη, μαζί με τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Audrey Azoulay, στο Συνέδριο «Next 50: The Future of World Heritage in Challenging Times. Enhancing Resilience and Sustainability», το οποίο διοργανώθηκε από το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, με αφορμή τον εορτασμό των 50 ετών από τη Σύμβαση για την Προστασία της Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς (Παρίσι, 1972) της UNESCO.

Διεθνής δράση

Η διεθνής δράση και οι διεθνείς συνεργασίες της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη την αναδεικνύουν σε μια οικουμενική Ελληνίδα, της οποίας το έργο ξεπερνά τα σύνορα της Ελλάδας. Πιστεύοντας ακράδαντα πως μόνο ενωμένοι μπορούμε να οραματιζόμαστε ένα καλύτερο αύριο για τις επόμενες γενιές, συνεργάστηκε με τις σημαντικότερες προσωπικότητες της εποχής μας και ένωσε τις δυνάμεις της με Διεθνείς Οργανισμούς, δημιουργώντας ισχυρές συμμαχίες ελπίδας και χτίζοντας γέφυρες φιλίας ανάμεσα σε λαούς, επιστήμονες, πολιτικούς, ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών και αθλητές από ολόκληρο τον κόσμο.

Στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, όπου δημιούργησε το Κέντρο Ελληνιστικών Σπουδών, το οποίο αποτελεί μία από τις σπουδαιότερες παρακαταθήκες της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη στη νέα γενιά.

Έκανε το φως της Ελλάδας να λάμψει σε ολόκληρο τον κόσμο

Με την πατρίδα της να είναι πάντα στην καρδιά της, η Μαριάννα μαζί με τον σύζυγό της, Βαρδή Ι. Βαρδινογιάννη, συνέβαλαν σημαντικά στην ανάδειξη της ελληνικής Ιστορίας και του Πολιτισμού σε ολόκληρο τον κόσμο. Δημιούργησαν την έδρα του Απόδημου Ελληνισμού και τη Βιβλιοθήκη «Ιωάννης Π. Βαρδινογιάννης» στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης, καθώς και την έδρα «Κωνσταντίνος Καραμανλής» για ελληνικές και ευρωπαϊκές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Tafts.

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη συνεργάστηκε με τις σπουδαιότερες προσωπικότητες της εποχής μας για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου. Εδώ με τον πρώην Πρωθυπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου και Ειδικό Απεσταλμένο του ΟΗΕ για θέματα Εκπαίδευσης, Gordon Brown, και τη σύζυγο του εμίρη του Κατάρ, Sheikha Moza bint Nasser, σε διεθνές συνέδριο για την Παιδεία, στην Ντόχα του Κατάρ, το 2013.

«Ενωμένοι μπορούμε να καταφέρουμε τα πάντα»

«*Ενωμένοι μπορούμε να καταφέρουμε τα πάντα*» επανελάμβανε συχνά η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, η οποία πίστευε βαθύτατα στην ανάγκη για διεθνή αλληλεγγύη και συνεργασία ανάμεσα σε κράτη και λαούς, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι μεγάλες παγκόσμιες προκλήσεις.

Μέσα από τον ρόλο της ως Πρέσβεως Καλής Θελήσεως της UNESCO, αλλά και ως σπουδαία Ελληνίδα ανθρωπίστρια αναγνωρίστηκε διεθνώς και συμμετείχε με πλήθος δράσεων και πρωτοβουλιών σε σημαντικούς οργανισμούς όπως:

- Μέλος του Δ.Σ. του Μουσείου Ακρόπολης
- Μέλος του Board of Trustees της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, Αίγυπτος (2002-2008), (2022-2023)
- Μέλος του Advisory Board της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, Αίγυπτος (2008-2022)
- Ιδρύτρια και Επίτιμη Πρόεδρος του Κέντρου Ελληνιστικών Σπουδών της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, Αίγυπτος
- Μέλος του Leadership Council του Ιδρύματος “Robert F. Kennedy Human Rights”, ΗΠΑ
- Μέλος του Δ.Σ. του Mentor International Foundation, Σουηδία
- Μέλος του Δ.Σ. “The Hellenic Initiative”
- Μέλος του Leadership Council του Οργανισμού Concordia, ΗΠΑ
- Μέλος του Δ.Σ. του Nizami Ganjavi International Center
- Μέλος του Διεθνούς Συμβουλίου του Ιδρύματος Ashinaga, Ιαπωνία
- Ιδρυτικό Μέλος του Global Humanitarian Forum, Ελβετία
- Μέλος της Διεθνούς Επιτροπής του Ιδρύματος για τον Πολιτισμό Ειρήνης, Ισπανία
- Πρόεδρος της Τιμητικής Επιτροπής των Special Olympics Hellas
- Μέλος του Δ.Σ. του Ιδρύματος «Φως της Αφρικής»

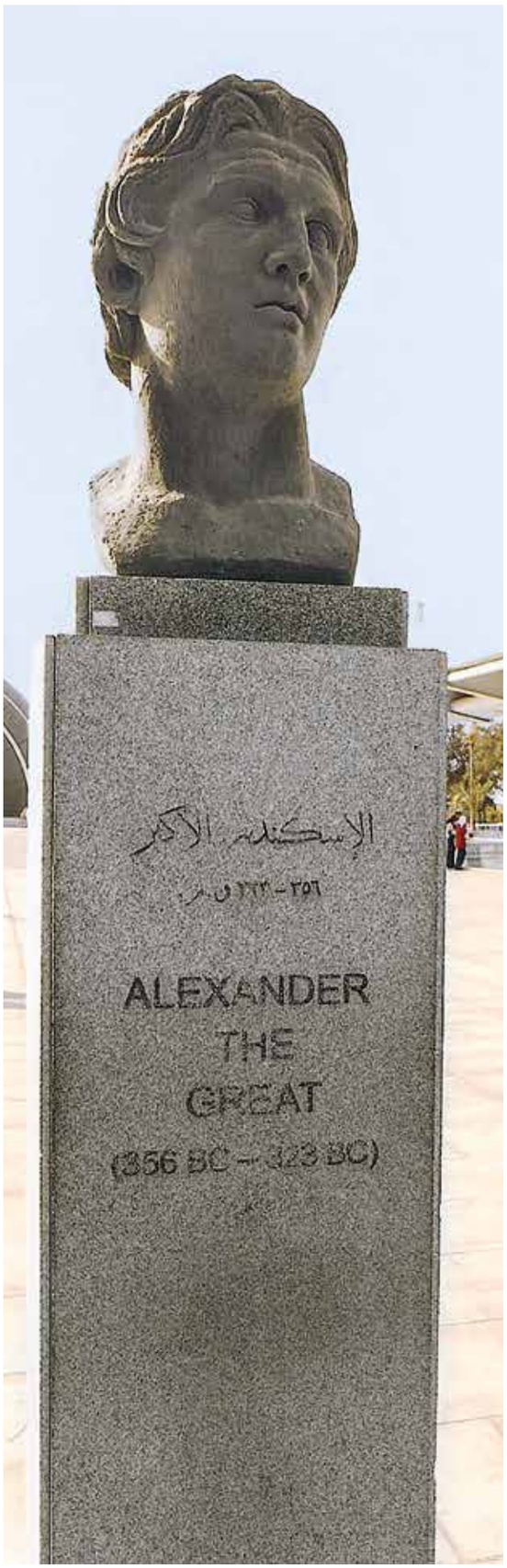

Το έργο της στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας

Ένα από τα μεγαλύτερα έργα διεθνούς προσφοράς της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη ήταν η ίδρυση του Κέντρου Ελληνιστικών Σπουδών στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, το οποίο λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 2008.

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Δ.Σ. της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας και μέλος του Advisory Board της Βιβλιοθήκης, παραμένοντας η μοναδική εκπρόσωπος της Ελλάδας στα διοικητικά όργανα της Βιβλιοθήκης. Εκτός από την ανελλιπή παρουσία της στις ετήσιες συναντήσεις των μελών του Δ.Σ. και στις πιο σημαντικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνταν στη Βιβλιοθήκη, είχε αναλάβει πολλές πρωτοβουλίες για τον εμπλουτισμό και την προώθηση του έργου της Βιβλιοθήκης.

Στο πλαίσιο αυτό ανέλαβε την πρωτοβουλία για τη δημιουργία του Κέντρου Ελληνιστικών Σπουδών, το οποίο είναι ένας σύγχρονος φάρος γνώσης, όπου μέχρι σήμερα έχουν φοιτήσει δωρεάν εκατοντάδες μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Η δημιουργία του Κέντρου Ελληνιστικών Σπουδών "The Alexandria Center for Hellenistic Studies" χρηματοδοτήθηκε από το Βαρδινογιάννειο Ίδρυμα, με σκοπό την προώθηση του ελληνικού πολιτισμού στο εξωτερικό και την ανάδειξη της Ιστορίας της Ελληνιστικής Εποχής κατά την οποία ιδρύθηκε η αρχαία Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας. Στο Κέντρο Ελληνιστικών Σπουδών λειτουργούν τμήματα διδασκαλίας Ιστορίας, Φιλοσοφίας, Λογοτεχνίας και Καλών Τεχνών. Το Κέντρο στεγάζεται στη Βιβλιοθήκη, η οποία συνεργάζεται με το Πανεπιστήμιο της Αλεξάνδρειας για τη χορήγηση διπλωμάτων και πτυχίων επιπέδου Master και PhD.

Ως αναγνώριση της σπουδαίας αυτής πρωτοβουλίας, το 2019 η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη ανακηρύχθηκε σε Ιδρύτρια και Επίτιμη Πρόεδρο του Κέντρου με ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του.

Εξωτερική άποψη της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας. Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Δ.Σ. της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας και μέλος του Advisory Board της Βιβλιοθήκης, παραμένοντας η μοναδική εκπρόσωπος της Ελλάδας στα διοικητικά όργανα της Βιβλιοθήκης. Εκτός από τη συνεχή και αδιάλειπτη παρουσία της στις ετήσιες συναντήσεις των μελών του Δ.Σ. και στις πιο σημαντικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνταν στη Βιβλιοθήκη, είχε αναλάβει πολλές πρωτοβουλίες για τον εμπλουτισμό και την προώθηση του έργου της Βιβλιοθήκης.

Αριστερά: Με τον πρώην Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, Boutros Boutros-Ghali, στη Γενεύη, στο πλαίσιο διεθνούς συνεδρίου για τα δικαιώματα των γυναικών.

Δεξιά: Σε εκδήλωση για την ανακοίνωση της ίδρυσης του Παγκόσμιου Ανθρωπιστικού Forum, στη Γενεύη, με τον πρώην Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, Kofi Annan, και σημαντικές διεθνούς φήμης προσωπικότητες (Οκτώβριος 2007).

Παρούσα στα μεγαλύτερα διεθνή fora

Στο πλαίσιο των διεθνών συνεργασιών της συμμετείχε σε διεθνή συνέδρια και διασκέψεις ως ομιλήτρια ή σύνεδρος, καθώς και σε πολλές διεθνείς και ευρωπαϊκές συναντήσεις και fora όπως:

- Το πρώτο παγκόσμιο συνέδριο για την Παιδική Σεξουαλική Εκμετάλλευση (Αύγουστος 1996), στη Στοκχόλμη, όπου ήταν προσκεκλημένη της Βασίλισσας Σίλβια της Σουηδίας.
- Η διάσκεψη που οργάνωσε το Fondation Pour L'Enfance (Νοέμβριος 1997), στο Παρίσι, για την παρουσίαση της εργασίας του «Ευρωπαϊκού Γραφείου για Χαμένα και Κακοποιημένα Παιδιά», όπου ήταν και ομιλήτρια.
- Η διεθνής συνάντηση για τις εξαφανίσεις παιδιών που οργάνωσαν η INTERPOL και το Fondation Pour l'Enfance, στη Λυών (1999).
- Το συνέδριο με θέμα «Η έκκληση της Χάγης για την ειρήνη» (Hague Appeal for Peace – Μάιος 1999), στη Χάγη, όπου ήταν ομιλήτρια με θέμα «Χτίζοντας έναν πολιτισμό ειρήνης και καταπολέμησης της βίας». Επίσης, στο πλαίσιο του Συνεδρίου, οργάνωσε ειδικό πάνελ σε συνεργασία με το International Peace Bureau και τον Σύλλογο Φίλων των Παιδιών με Καρκίνο ΕΛΠΙΔΑ. Το πάνελ εξέτασε το θέμα «Η επίδραση της ραδιενέργειας στην υγεία των παιδιών» και απηύθυνε έκκληση για την κατάπαυση των πολέμων και την κατάργηση των πυρηνικών δοκιμών.
- Το διεθνές συνέδριο με θέμα: "International Conference for a Culture of Peace", που οργάνωσε το Foundation for a Culture of Peace, στη Μαδρίτη (Δεκέμβριος 2000), όπου απηύθυνε χαιρετισμό κατά την τελετή έναρξης του συνεδρίου.
- Οι Διεθνείς Βραδιές για το Παιδί που διοργανώνει κάθε χρόνο στα ανάκτορα των Βερσαλλιών το Fondation Pour l'Enfance.
- Οι εκδηλώσεις για τη «Χάρτα των Παρισίων κατά του καρκίνου» που διοργανώνει ο καθηγητής Ογκολογίας David Khayat, στη Γαλλία.
- Οι απονομές βραβείων και τα φιλανθρωπικά γκαλά που διοργανώνει η Βασίλισσα Σίλβια της Σουηδίας για την ενίσχυση του Ιδρύματος Mentor.
- Το Διεθνές Φόρουμ της Βιέννης για την εμπορία των ανθρώπων που διοργάνωσαν η UN.GIFT και το UNODC.
- Συμμετείχε στη διεθνή εκστρατεία για την «Προστασία των παιδιών» που πραγματοποιήθηκε στο Κάιρο σε συνεργασία με το ICMEC (Φεβρουάριος 2009), στη διεθνή συνάντηση με τίτλο «Η εμπορία των ανθρώπων στο σταυροδρόμι Ανατολής - Δύσης», που πραγματοποιήθηκε στη Μανάμα του Μπαχρέιν, υπό την αιγίδα της Πριγκίπισσας Sabeeka (Μάρτιος 2009), καθώς και στο Διεθνές Φόρουμ ενάντια στην εμπορία των ανθρώπων, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Λούξορ της Αιγύπτου (Δεκέμβριος 2010).

Εγκαίνια του Κέντρου Ελληνιστικών Σπουδών στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, παρουσία του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής, Θεοδώρου, του Διευθυντή της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, Ismail Serageldin, του τότε υφυπουργού Εξωτερικών, Θεόδωρου Κασσίμη, και του προέδρου του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης», Αντώνη Παπαδημητρίου. Το Κέντρο δημιουργήθηκε χάρη στην πρωτοβουλία και χορηγία του Βαρδινογιάννειου Ιδρύματος και του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» (Νοέμβριος 2008).

Με τον 44ο Πρόεδρο των ΗΠΑ, Barack Obama, σε εκδήλωση του Ιδρύματος Robert F. Kennedy στις ΗΠΑ (2018).

Με την Α.Μ. Βασιλιά Κάρολο του Ηνωμένου Βασιλείου, στη συναυλία του Purcell School, που πραγματοποιήθηκε στην UNESCO για την προώθηση της μουσικής παιδείας και τη στήριξη νέων ταλέντων (Φεβρουάριος 2003).

Με τον πρώην Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, Kofi Annan, στο πλαίσιο της επίσκεψής του στην Ελλάδα, το 2017.

Με τον πρώην Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας, Valery Giscard d'Estaing και τη σύζυγό του, Anne Aymone, με τους οποίους συνδεόταν με στενούς δεσμούς φιλίας.

Με την Α.Μ. Βασίλισσα Σοφία της Ισπανίας.

Με την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας, Emmanuel Macron, στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψής του στην Ελλάδα, το 2018.

Μια στενή φιλία και τα κοινά οράματα για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου συνέδεαν τη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη με την Πριγκίπισσα Diana.

Με τον πρώην υπουργό Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών, Henry Kissinger, στην απονομή των ετήσιων βραβείων του Ιδρύματος «Appeal of Conscience», στη Νέα Υόρκη (Σεπτέμβριος 2018).

Με τον 42ο Πρόεδρο των ΗΠΑ, Bill Clinton.

Με την Α.Μ. Βασίλισσα Ράνια της Ιορδανίας.

Με τη χήρα του σάχη της Περσίας Mohammad Reza Pahlavi, Farah.

Με τη διάσημη Γαλλίδα ηθοποιό Catherine Deneuve.

Με τον πρώην Πρόεδρο της ΕΣΣΔ, Mikhail Gorbachev.

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, ο Pierre Cardin, ο Gregory Peck με τη σύζυγό του, Veronique Passani, και ακριβώς δίπλα η Monique Raimond, στη Συναυλία της Ειρήνης στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι.

Με τον Προκαθήμενο της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, Πάπα Φραγκίσκο, στο Βατικανό.

Με τον Παλαιστίνιο ηγέτη Yasser Arafat.

Σπουδές – Εκδόσεις

Πάντα ανήσυχο πνεύμα, με βαθιά πίστη στην αξία της Παιδείας και της διά βίου μάθησης, η Μαριάννα δεν σταμάτησε ποτέ να εξελίσσεται και να διευρύνει τους ορίζοντές της με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον. Αυτό το ενδιαφέρον της για τη γνώση και γενικά για την Παιδεία εξηγεί και την πλούσια παρακαταθήκη που άφησε πίσω της σε εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται στη νέα γενιά, σε υποτροφίες, σχολικές υποδομές αλλά και σε συγγράμματα και εκδόσεις.

Στιγμιότυπο από την αναγόρευσή της σε Επίτιμη Διδάκτορα του Τμήματος Ιατρικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τον τότε πρύτανη καθ. Μελέτιο-Αθανάσιο Δημόπουλο (Μάρτιος 2019).

Η Παιδεία ύψιστη αρετή

Η Παιδεία, με την αρχαία ελληνική έννοια του όρου, που στοχεύει στην αρετή και στην ολόπλευρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας, ήταν πάντοτε στο επίκεντρο της ζωής και της δράσης της Μαριάννας, αφού η πεποίθηση πως η Εκπαίδευση είναι μονόδρομος για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου ήταν βαθιά ριζωμένη μέσα της ήδη από την παιδική της ηλικία.

«Η μητέρα μου ήταν ένας άνθρωπος πολύ μπροστά από την εποχή της, που πίστευε πολύ στην αξία της μόρφωσης. Από πολύ μικρή ηλικία επέμενε να λάβουμε την καλύτερη δυνατή Παιδεία, πράγμα που έκανα και εγώ για τα παιδιά μου ως μητέρα. Και βέβαια η Εκπαίδευση υπήρξε πάντα πολύ ψηλά στις προτεραιότητές μου, στο πλαίσιο της δημόσιας δράσης μου, αφού πιστεύω πως μόνο μέσα από την Παιδεία, την Τέχνη και τον Πολιτισμό μπορούμε να ονειρευόμαστε έναν καλύτερο κόσμο». Με αυτά τα λόγια η Μαριάννα περιγράφει την κεφαλαιώδη σημασία που είχε για εκείνη η Παιδεία, πράγμα που αποδείκνυε πρώτα από όλα με το προσωπικό της παράδειγμα.

Μέσα από την Παιδεία διεύρυνε τους ορίζοντές της

Υποδειγματική μαθήτρια, διδάχτηκε Αγγλικά και Γαλλικά ήδη από πολύ μικρή ηλικία, και αφού ολοκλήρωσε τις γυμνασιακές της σπουδές στον Πειραιά, ταξίδεψε στις ΗΠΑ όπου σπούδασε Οικονομικά στο University of Denver του Colorado.

Παρά το γεγονός ότι το πρώτο της πτυχίο ήταν στα Οικονομικά, μια επιλογή που απηχούσε την ορθολογική και πρακτική πλευρά της προσωπικότητάς της, η ίδια δεν ξέχασε ποτέ τη μεγάλη της αγάπη για την Ιστορία και την Αρχαιολογία. Ενώ είχε ήδη αποκτήσει τα πέντε της παιδιά αποφάσισε να πραγματοποιήσει το όνειρό της και να σπουδάσει Ιστορία της Τέχνης, ενώ λίγα χρόνια αργότερα κατέκτησε ακόμα έναν στόχο λαμβάνοντας Master στην Αρχαιολογία από το Πανεπιστήμιο του Sheffield.

«Από πολύ μικρή είχα πολύ έντονο ενδιαφέρον για τον Πολιτισμό και την αρχαία Ιστορία μας. Ήρθαν έτσι τα πράγματα που τελικά σπούδασα κάτι διαφορετικό. Ακολούθησα τον σύζυγό μου στις αποστολές του, σπούδασα στο εξωτερικό Οικονομικά, θέλοντας να εργαστώ για να μπορώ να τον στηρίξω όσο μπορώ. Η αγάπη όμως για τον Πολιτισμό και την Ιστορία μας δεν κόπασε ποτέ. Έτσι, ενώ ήμουν ήδη γιαγιά, πραγματοποίησα το παιδικό μου όνειρο και σπούδασα Ιστορία της Τέχνης στο Deree και έκανα τη διατριβή μου στην Αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο του Sheffield, με θέμα "Μελετώντας τις προκλήσεις της γυναικείας ταυτότητας – Αναζητήσεις στη Μινωική Κοινωνία"», έχει πει η ίδια για τον εαυτό της.

Εκτός από τις σπουδές της, ακόμα μία πτυχή της προσωπικότητας και της αγάπης της για τις Τέχνες, που λίγοι γνωρίζουν, εξέφραζε μέσα από τη ζωγραφική. Μαθήτρια του κορυφαίου Έλληνα ζωγράφου Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα, δημιούργησε πολυάριθμα έργα που όμως δεν δημοσιοποίησε ποτέ. Η ζωγραφική ήταν μια αγάπη που τη μοιράστηκε μόνο με τα αγαπημένα της πρόσωπα.

Όραμά της ένας καλύτερος κόσμος για τη νέα γενιά

Πιστεύοντας πολύ στη νέα γενιά, ότι μπορούν οι νέοι να αλλάξουν τον κόσμο μας προς το καλύτερο, θέλησε πάντοτε να στέκεται στο πλευρό τους, στηρίζοντάς τους και παρέχοντας ευκαιρίες για καλύτερη ποιότητα μόρφωσης, μέσα από ειδικά διαμορφωμένα εκπαιδευτικά προγράμματα αλλά και υποδομές. Στόχος ήταν πάντοτε να μπορέσει να ανοίξει δρόμους για τις επόμενες γενιές, να εμπνεύσει, να παρέχει εργαλεία και δυνατότητες, να δίνει κίνητρα έτσι ώστε οι νέοι να δημιουργήσουν έναν καλύτερο και πιο δίκαιο κόσμο. Μία από τις μεγαλύτερες παρακαταθήκες της Μαριάννας στη νέα γενιά είναι η δημιουργία του Κέντρου Ελληνιστικών Σπουδών στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας το 2008, ένας φάρος γνώσης μέσα στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, όπου δίνεται η δυνατότητα για δωρεάν διδακτορικές και μεταπτυχιακές σπουδές σε φοιτητές από ολόκληρο τον κόσμο, η εφαρμογή στην Ελλάδα του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Λέμε την αλήθεια στην εξουσία» σε συνεργασία με το Ίδρυμα "Robert F. Kennedy Human Rights" για τη διδασκαλία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε εκατοντάδες ελληνικά σχολεία, η χορήγηση υποτροφιών σε αποφοίτους λυκείου της πατρίδας της, της Ερμιόνης. Παράλληλα, όμως, η Μαριάννα στήριξε τον χώρο της Εκπαίδευσης δημιουργώντας υποδομές σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, όπως η ανακατασκευή του Παιδικού Σταθμού του Αγίου Νικολάου στα Άνω Λιόσια μετά τους σεισμούς του 1999, η ανακατασκευή του 2ου Παιδικού Σταθμού στη Μάνδρα μετά τις πλημμύρες το 2017, καθώς και η παροχή κάθε είδους εξοπλισμού και στήριξης σε δεκάδες σχολεία ανά την Ελλάδα.

Πέρα όμως από τη στήριξή της μέσα από ειδικά προγράμματα και δωρεές, η Μαριάννα φρόντιζε να είναι «παρούσα» και για τη νέα γενιά. Πραγματοποιώντας ομιλίες σε σχολεία, δίνοντας το «παρών» σε μαθητικά συνέδρια, επισκεπτόμενη σχολεία της ελληνικής Ομογένειας ανά τον κόσμο, στηρίζοντας ποικίλες δράσεις, μαθητικές πρωτοβουλίες και διαγωνισμούς, όπως τον ετήσιο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Ζωγραφικής σε συνεργασία με την Παιδική Πινακοθήκη Ελλάδας, η Μαριάννα ήταν εκεί για τη νέα γενιά. Έχτιζε με τους νέους μια ισότιμη σχέση εμπιστοσύνης και εκτίμησης, φροντίζοντας όχι μόνο να διδάσκει αλλά και να διδάσκεται από εκείνους τις σύγχρονες τάσεις, τον κόσμο της τεχνολογίας, καθετί νέο. *«Πιστεύω πολύ στους νέους. Πάντα πίστευα στη νέα γενιά. Χαίρομαι πραγματικά γιατί βλέπω γύρω μου νέους με αρχές, άποψη και όνειρα. Ναι, είμαι αισιόδοξη πως η νέα γενιά Ελλήνων θα τα καταφέρει καλύτερα»*, έχει πει σε μία από τις συνεντεύξεις της.

Επρόκειτο για μια αμφίδρομη σχέση, αφού και η νέα γενιά πίστευε και ακολουθούσε τη Μαριάννα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η απονομή του Ευρωπαϊκού Βραβείου «Malala» που της απένειμαν το 2018 μαθητές από οκτώ διαφορετικές χώρες της Ευρώπης, στο πλαίσιο της συνεδρίασης του Ευρωπαϊκού Μαθητικού Συμβουλίου στο Στρασβούργο.

Τα βιβλία της

Παράλληλα με τη συνεχή και ασταμάτητη δράση της, εξέδωσε δύο βιβλία:

Το «Μελετώντας τις προκλήσεις της γυναικείας ταυτότητας – Αναζητήσεις στη Μινωική Κοινωνία» μέσα από το οποίο μετουσίωσε σε έργο την αγάπη της για την Κρήτη, την Αρχαιολογία και την πίστη της στη γυναικεία δύναμη, και το βιβλίο «Από Μητέρα σε Μητέρα», έναν οδηγό για όλες τις νέες μητέρες, γραμμένο με μεγάλη αγάπη και ευαισθησία για το παιδί και τη νέα μητέρα.

«Το παιδί είναι το μοναδικό δημιούργημα στον κόσμο όπου ο δημιουργός ανήκει στο δημιούργημα και όχι το δημιούργημα στον δημιουργό», μία από τις χαρακτηριστικότερες φράσεις του βιβλίου που η ίδια πολύ συχνά επανελάμβανε καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.

Παράλληλα με τα βιβλία που συνέγραψε η ίδια, ανέλαβε την πρωτοβουλία για τη δημιουργία πολλών και σημαντικών εκδόσεων για την Τέχνη, τον Πολιτισμό και την Εκπαίδευση:

- Οι 10 βασικές αρχές της Διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (1997) – μια έκδοση εικονογραφημένη από τον ζωγράφο Μανώλη Χάρο, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος για το Παιδί και την Οικογένεια (Ελληνικά/Αγγλικά).
- «Η Αρπαγή της Ευρώπης» (1997) – περιλαμβάνει τα πρακτικά του ομώνυμου Στρογγυλού Τραπεζιού (Ελληνικά/Αγγλικά).
- Πρακτικά του Ευρωπαϊκού Φόρουμ «Οικογένεια – Ευρώπη – 21ος αιώνας: Όραμα και θεσμοί» – Εκδ. ΛΙΒΑΝΗ, 1998 (Ελληνικά/Αγγλικά/Γαλλικά).
- Πρακτικά της Ευρωπαϊκής Συνάντησης για το Παιδί και την Οικογένεια στον 21ο αιώνα – Εκδόσεις ΣΙΔΕΡΗ (Γαλλικά).
- Πρακτικά του Συνεδρίου «Σεξουαλική Κακοποίηση και Παιδοφιλία στο Internet» – Εκδόσεις ΣΙΔΕΡΗ (Ελληνικά/Αγγλικά).
- Πρακτικά της Συνάντησης Αθηνών - Δελφών για τα Παιδιά και την Ειρήνη – Εκδόσεις ΣΙΔΕΡΗ (Αγγλικά).
- "AKROPOLIS" – ένα λεύκωμα από τις συναυλίες του Jean-Michel Jarre στο Ηρώδειο (Έκδοση: ΕΛΠΙΔΑ).
- Λεύκωμα της Έκθεσης «Η ενότητα ενός μοναδικού μνημείου, του Παρθενώνα» (Αγγλικά).

Από την παρουσίαση του βιβλίου της Μαριάννας Βαρδινογιάννη «Μελετώντας τις προκλήσεις της γυναικείας ταυτότητας – Αναζητήσεις στη Μινωική Κοινωνία», στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι, το 2010, στο πλαίσιο του εορτασμού των 65 χρόνων από την υπογραφή του ιδρυτικού καταστατικού της UNESCO.

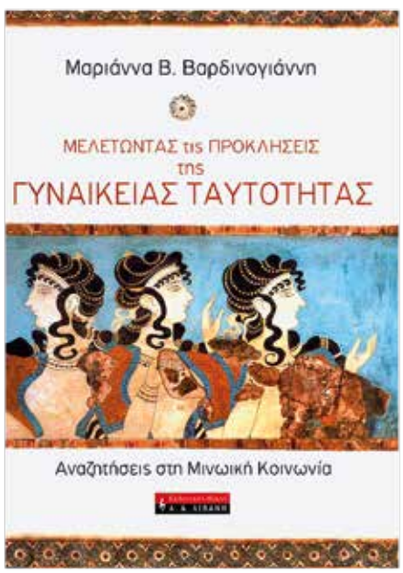

Με τον πρώην Διευθυντή της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας Dr. Mostafa El Feki και με αποφοίτους του Κέντρου Ελληνιστικών Σπουδών της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας κατά τον εορτασμό της επετείου των 10 ετών από τη δημιουργία του Κέντρου (Οκτώβριος 2019).

- Λεύκωμα της Έκθεσης Ζωγραφικής «Αποκαλύπτοντας το Πρόσωπο» (Γαλλικά).
- Πρακτικά της Συνάντησης για το παιδί ως θύμα πολέμου και αγγελιοφόρος της ειρήνης – Εκδόσεις ΣΙΔΕΡΗ (Αγγλικά).
- Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου για την Κλιματική Αλλαγή (2009) – Εκδόσεις ΛΙΒΑΝΗ (Αγγλικά).
- Πρακτικά της Διεθνούς Συνάντησης για τον Παρθενώνα επ' ευκαιρία της παγκόσμιας εκστρατείας "RETURN – RESTORE – RESTART" – (2015) (Ελληνικά/Αγγλικά).
- Πρακτικά του Συνεδρίου «Ελληνιστική Αλεξάνδρεια, Τιμώντας 24 Αιώνες» – Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη, Χρήστος Σ. Ζερεφός – Εκδόσεις Archaeopress Publishing Ltd, 2017.
- Πρακτικά Ημερίδας «Η Ελλάδα στο Σύγχρονο Κόσμο, η εθνική ταυτότητα και οι προκλήσεις του 21ου αιώνα» (2018).
- «Ελληνικά Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO» (2019).
- Αποφθέγματα του Nelson Mandela, με αφορμή τον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Ζωγραφικής 2021 του Ιδρύματος «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη», σε συνεργασία με την Παιδική Πινακοθήκη Ελλάδας με τίτλο «Αν υπάρχουν όνειρα, τότε υπάρχουν και οι δρόμοι που οδηγούν στον στόχο τους» (2021).
- Πρακτικά της Αφιερωματικής Εκδήλωσης με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Nelson Mandela: «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση: Το όραμα για ένα καλύτερο αύριο» (2021).
- Πρακτικά Συμποσίου «Ελλάδα και Πολιτιστική Κληρονομιά», που πραγματοποιήθηκε στην έδρα της UNESCO, στο περιθώριο της 41ης Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού, σε συνεργασία με την Πρωτοβουλία 21 (2021).
- Πρακτικά Βραβείων Πολιτισμού «Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη» Δήμου Ερμιονίδας (2021).
- Πρακτικά Διαδικτυακής Ημερίδας «UNESCO: Ανοιχτή Επιστήμη, Τεχνητή Νοημοσύνη, Νέοι Ορίζοντες, Οράματα και Όρια» (2022).
- «Ένδυμα Ψυχής», έκδοση που πραγματοποιήθηκε με αφορμή την Έκθεση «Ένδυμα Ψυχής», των Βαγγέλη Κύρη και Ανατόλι Γεωργίεφ, στο Μουσείο της Ακρόπολης (2022-2023).

Αναλυτικά οι τίτλοι σπουδών και οι ακαδημαϊκές διακρίσεις της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη:

ΣΠΟΥΔΕΣ

- Mphil στην Αρχαιολογία (University of Sheffield – Ην. Βασίλειο)
- Πτυχίο Ανωτάτων Σπουδών στην Ιστορία της Τέχνης (Deree – The American College of Greece)
- Πτυχίο Ανωτάτων Σπουδών στα Οικονομικά (University of Denver – ΗΠΑ)

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- Επίτιμη Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2019)
- Επίτιμη Διδάκτωρ του Tbilisi State Medical University (2016)
- Τιμητικό δίπλωμα του Πανεπιστημίου της Γεωργίας (2011)
- Επίτιμη Διδάκτωρ στις Ανθρωπιστικές Σπουδές (Deree – The American College of Greece, 2010)
- Επίτιμη Διδάκτωρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου London Metropolitan (2008)
- Επίτιμη Διδάκτωρ Νομικής του Πανεπιστημίου Sheffield (1997)

Το βραβείο Nelson Mandela των Ηνωμένων Εθνών που έλαβε η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη το 2020 θεωρείται η ύψιστη διάκριση του Οργανισμού για την ανθρωπιστική προσφορά. Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη αφιέρωσε το βραβείο στην πατρίδα της, την Ελλάδα, και στους μικρούς ήρωες της ΕΛΠΙΔΑΣ.

Τιμητικές διακρίσεις

Αναρίθμητες διακρίσεις από ολόκληρο τον κόσμο τιμούν το πρόσωπο και το έργο της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη. Διακρίσεις που για εκείνη δεν ήταν ποτέ αυτοσκοπός. Τις αποδεχόταν με τη μεγάλη σεμνότητα που πάντοτε τη διέκρινε και τις αφιέρωνε όλες στα παιδιά της ΕΛΠΙΔΑΣ και στην πατρίδα της, την Ελλάδα.

Αριστερή σελίδα: Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη είναι η μοναδική Ελληνίδα που έχει λάβει τον Μεγαλόσταυρο του Τάγματος της Ευποιίας της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Αριστερά: Μία από τις σπουδαιότερες τιμητικές διακρίσεις για τη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη ήταν η απονομή του Μεγαλόσταυρου του Τάγματος της Ευποιίας που έλαβε από την Α.Ε. Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου, το 2020, ως αναγνώριση των εξαίρετων υπηρεσιών της προς την πατρίδα.

Δεξιά πάνω: Το 2002 ο πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος, απένειμε στη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη τον Χρυσό Σταυρό του Τάγματος της Ευποιίας για τη διεθνή και την εθνική της δράση.

Δεξιά κάτω: Η Ακαδημία Αθηνών, κατά την πανηγυρική της συνεδρία, που πραγματοποιήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2017 στην Αίθουσα Τελετών της Ακαδημίας, τίμησε την ΕΛΠΙΔΑ με την ανώτατη διάκριση της Ακαδημίας Αθηνών, το Χρυσό Μετάλλιο, «για την ενεργό και συνεχώς αυξανόμενη κοινωφελή δράση της». Ο Πρόεδρος της Ακαδημίας, Λουκάς Παπαδήμος, απονέμει το μετάλλιο.

Η αγάπη ήταν για εκείνη η μεγαλύτερη ανταμοιβή

Για τη Μαριάννα η ύψιστη και μοναδική ανταμοιβή στο έργο της ζωής της ήταν η αγάπη: *«Για εμένα μεγαλύτερη ανταμοιβή είναι το βλέμμα. Το βλέμμα ενός χαρούμενου γονιού. Ενός υγιούς παιδιού. Δεν είναι εύκολο να μιλήσεις για κάτι που αντικατοπτρίζει όλα εκείνα που νιώθει κάποιος μα δεν μπορεί να σου πει. Και δεν χρειάζεται να σου πει. Σε μια αγκαλιά ενός μικρού παιδιού που σε φωνάζει με το μικρό σου όνομα πώς μπορείς να μη νιώθεις την ψυχή σου γεμάτη; Νιώθω την αγάπη. Υπάρχει καλύτερη ανταμοιβή;»* έχει πει σε κάποια από τις συνεντεύξεις της. Κρατούσε πάντα κοντά της σαν πολύτιμους θησαυρούς τις ζωγραφιές και τις χειροτεχνίες των μικρών παιδιών, τα εργόχειρα των μητέρων, τα γράμματα των ανθρώπων τους οποίους βοήθησε, τα φυλαχτά και τις θρησκευτικές εικόνες που της έστελναν από κάθε γωνιά της Ελλάδας απλοί άνθρωποι για να της εκφράσουν την ευγνωμοσύνη τους. Για εκείνη τα ενθύμια αυτά ήταν πολύτιμα βραβεία και φρόντιζε πάντοτε να ευχαριστεί κάθε έναν ξεχωριστά για οτιδήποτε μικρό της προσέφερε.

«J
on

'ai découvert ce secret : après avoir gravi une haute colline,
n s'aperçoit qu'il reste beaucoup de collines à gravir.» Nelson Mandela

Πάνω: Με τον Πρόεδρο της Ιταλικής Δημοκρατίας, Sergio Matarella, στο Προεδρικό Μέγαρο Quirinal Palace, στη Ρώμη, παρουσία των Co-Chairs του Nizami Ganjavi International Center, Dr Vaira Vike Freiberga και Dr Ismail Serageldin (2019).

Δεξιά Ο Valery Giscard d'Estaing απένειμε το 2015 στη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη τον τίτλο του Αξιωματικού της Λεγεώνας της Τιμής της Γαλλικής Δημοκρατίας.

Αφιέρωνε όλες τις τιμητικές διακρίσεις στα παιδιά και στην Ελλάδα

Έλεγε πάντα πως οι αναρίθμητες διακρίσεις που έλαβε από ολόκληρο τον κόσμο, ως αναγνώριση του ανεκτίμητου ανθρωπιστικού της έργου, δεν ανήκουν σε εκείνη αλλά στους «ήρωες της ΕΛΠΙΔΑΣ, τα παιδιά» και στην Ελλάδα.

Αρχηγοί κρατών, Διεθνείς Οργανισμοί, Πανεπιστήμια και φορείς τίμησαν το έργο της Μαριάννας απονέμοντάς της δεκάδες τιμητικές διακρίσεις, τις οποίες εκείνη λάμβανε με τη σεμνότητα και τη μοναδική αίσθηση του μέτρου που πάντοτε τη διέκριναν.

Το 1999 ανακηρύχθηκε Πρέσβυς Καλής Θελήσεως της UNESCO. Ο μοναδικός Έλληνας πολίτης που έχει λάβει αυτό τον τίτλο, τον οποίο υπηρέτησε επάξια έως το τέλος της ζωής της, με το βλέμμα στραμμένο στον κόσμο, αλλά με την καρδιά της πάντοτε αφιερωμένη στην Ελλάδα.

Ανάμεσα στις σπουδαιότερες τιμητικές διακρίσεις που έλαβε κατά τη διάρκεια της ζωής της συγκαταλέγονται: ο τίτλος του Αξιωματικού της Λεγεώνας της Τιμής της Γαλλικής Δημοκρατίας που της απένειμε ο Valery Giscard d'Estaing το 2015, ο Μεγαλόσταυρος του Τάγματος της Ευποιίας που έλαβε από την Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Κ. Σακελλαροπούλου το 2020, και είναι μάλιστα η μοναδική γυναίκα που έχει λάβει αυτό τον τίτλο, ενώ το 2020 ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών αναγνώρισε την παγκόσμια προσφορά της στον χώρο του ανθρωπισμού και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, απονέμοντάς της το Βραβείο «Nelson Mandela», που θεωρείται η ύψιστη τιμητική διάκριση του Οργανισμού. Ένα βραβείο που η ίδια αφιέρωσε στην αγαπημένη της πατρίδα και σε όλους τους Έλληνες: *«Θυμάμαι πολύ χαρακτηριστικά τη στιγμή που έλαβα το τηλεφώνημα από τα γραφεία του ΟΗΕ που με ενημέρωναν πως πήρα το βραβείο. Τη στιγμή αυτή τη μοιράστηκα με την οικογένειά μου, καθώς τίποτα δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την ολόθερμη υποστήριξή τους, του συζύγου μου Βαρδή, των παιδιών και των εγγονιών μας. Δάκρυσα με δάκρυα χαράς και περηφάνειας. Όχι γιατί ένιωσα πως είναι αναγνώριση του δικού μου έργου. Αλλά γιατί ένιωσα πως ήταν μια δικαίωση για τους Έλληνες που εδώ και 30 χρόνια στέκονται στο πλευρό μου. Ό,τι έχω κάνει μέχρι σήμερα δεν το έχω κάνει μόνη μου. Είχα πάντοτε στο πλευρό μου την ελληνική κοινωνία. Στο πρόσωπό μου, λοιπόν, δικαιώθηκε ένας αγώνας ζωής στον οποίο συστρατεύθηκαν όλοι οι Έλληνες, ο καθένας με τον δικό του τρόπο».*

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη παραλαμβάνει από τα χέρια της Ethel Kennedy το βραβείο Ripple of Hope του Ιδρύματος Robert F. Kennedy Human Rights (2018).

Ο τέως Πρόεδρος Δημοκρατίας της Κύπρου, Νίκος Αναστασιάδης, απονέμει στη Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη το Μετάλλιο της Εξαίρετης Προσφοράς της Κυπριακής Δημοκρατίας, παρουσία της συζύγου του, κυρίας Άντρης Αναστασιάδη (2018).

Η Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη έλαβε από τον καθηγητή Ογκολογίας David Khayat την ύψιστη διεθνή τιμητική διάκριση για τη μάχη ενάντια στον καρκίνο, τον Φεβρουάριο του 2014, το «Μεγάλο Βραβείο της Χάρτας των Παρισίων κατά του καρκίνου» (Grand Prix de la Charte de Paris contre le cancer 2014), το οποίο απονέμεται κάθε χρόνο σε μια προσωπικότητα που με τη συνεχή δράση της και το κοινωνικό έργο της έχει συμβάλει σημαντικά στη μάχη ενάντια στον καρκίνο.

Οι τιμητικές διακρίσεις της Μαριάννας Β. Βαρδινογιάννη

1987

- International Humanitarian Award (ΗΠΑ)

1995

- Βραβείο Πανελλήνιου Συλλόγου Εθελοντών και Αιμοδοτών του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Βραβείο Ροταριανών Ομίλων Δυτικής Αττικής, Γλυφάδας, Κηφισιάς
- Βραβείο Ερυθρού Σταυρού
- "Paul Harris Fellow" (ανώτατη διάκριση του Διεθνούς Rotary)

1996

- Βραβείο «Γυναίκα της Ευρώπης» με αποστολή την προώθηση διεθνών επαφών κορυφής για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κυρίως των παιδιών
- Χρυσό Μετάλλιο Τιμής και Ευποιίας του Δήμου Αθηναίων
- Βραβείο Lions Club of Greece
- Βραβείο Σοροπτιμιστικής Ένωσης Ελλάδος
- Τιμητική Διάκριση του Ιταλικού Εμπορικού Επιμελητηρίου
- Επίτιμος Δημότης του Δήμου Ερμιόνης
- Βραβείο Πολιτισμού και Εκπαίδευσης του Ομίλου UNESCO Δωδεκανήσου
- Τιμητική Διάκριση «Αξίας της Πόλης του Ρεθύμνου»

1997

- Τιμητική Διάκριση του 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας
- Βραβείο Ροταριανού Ομίλου Δυτικής Αττικής
- Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών
- Τιμητική Διάκριση του Δήμου Θεσσαλονίκης

1998

- Ειδικό Έπαθλο του Συλλόγου Ελλήνων Ολυμπιονικών

2000
- Τιμητικό Μέλος του Club UNESCO Αττικής

2001
- Επίτιμος Δημότης του Δήμου Άνω Λιοσίων

2002
- Τιμητική διάκριση του Ερευνητικού Κέντρου «Δημόκριτος»
- Χρυσός Σταυρός του Τάγματος της Ευποιίας της Ελληνικής Δημοκρατίας

2005
- Βραβείο Χατζηκυριάκειου Ιδρύματος για την Προστασία του Παιδιού

2006
- Ιππότης του Τάγματος της Λεγεώνας της Τιμής της Γαλλικής Δημοκρατίας

2007
- Μετάλλιο της Διεθνούς Ένωσης των Φίλων της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας

2008
- Βραβείο UNICEF
- Βραβείο Οργάνωσης Οικουμενικού Ελληνισμού
- Τιμητική διάκριση Διεθνούς Επιτροπής των Special Olympics
- Αρχόντισσα του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας

2009
- Τιμητική διάκριση της Πίστης – Πανελλήνια Ένωση Γονέων και Κηδεμόνων Παιδιών με νεοπλασματικές ασθένειες
- Τιμητική διάκριση της Ελληνικής Αιματολογικής Εταιρείας

2010
- Τιμητική διάκριση της Παναθηναϊκής (Πανελλήνια Οργάνωση Γυναικών)
- Τιμητική διάκριση των Σχολείων «Νέα Παιδεία»

2011
- Βραβείο της Παγκρητίου Ενώσεως Αθηνών
- Βραβείο του Ελληνο-Αμερικανικού Ινστιτούτου
- Μετάλλιο της Ελληνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας
- Βραβείο Αριστείας στην κοινωνική προσφορά του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την Κινητικότητα των Νέων στην Έρευνα και την Τεχνολογία
- Αριστείο κοινωνικής αλληλεγγύης του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Νομοθεσίας, Επιστήμης και Τεχνολογίας

2012
- Βραβείο της «Society of Culture, Science and Social Intervention»
- Βραβείο IRITEL (International Research Institute for Telemedicine and Home Care – Διεθνές Επιστημονικό Ινστιτούτο Τηλεϊατρικής και Κατ' οίκον νοσηλείας))
- Βραβείο Ιδρύματος Μπότση
- Βραβείο Αριστείας στη Φιλανθρωπία του Global Thinkers Forum

2013
- Pro Bono Humanum – Prix Galien Ελλάδας
- Διεθνές βραβείο «Nizami Ganjavi» (Αθήνα)

2014
- Βραβείο Αριστείας και Αλληλεγγύης της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας
- Βραβείο Maria West Lifetime Achievement του Αμερικανικού Κολλεγίου της Ελλάδας ACG
- Βραβείο της Ελληνικής Ομοσπονδίας Αθλητισμού για άτομα με αναπηρίες
- Μεγάλο Βραβείο της Χάρτας των Παρισίων ενάντια στον καρκίνο (Παρίσι)

2015
- Μετάλλιο Αριστείας του Tbilisi State University της Γεωργίας
- Αξιωματικός του Εθνικού Τάγματος της Λεγεώνας της Τιμής της Γαλλικής Δημοκρατίας (Παρίσι)
- Βραβείο "Ripple of Hope" του Ιδρύματος «Robert F. Kennedy Human Rights» (Νέα Υόρκη)
- Μετάλλιο «Μητέρα Τερέζα» της Δημοκρατίας της Αλβανίας (Τίρανα)

2016
- Βραβείο Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Βραβείο Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
- Βραβείο του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών
- Επίτιμο Μέλος της Λέσχης Λιμενικού Σώματος

2017
- Χρυσός Σταυρός μετά χρυσού Κλάδου Δάφνης – Μετάλλιο του ΕΕΣ
- Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών
- Hellenic American Leadership Award του "The Hellenic Initiative"
- Μετάλλιο της Τιμής και της Διάκρισης του Παλαιστινιακού Κράτους

2018
- Μετάλλιο της Εξαίρετης Προσφοράς από την Κυπριακή Δημοκρατία
- Παράσημο του Τάγματος της Φιλίας του Αζερμπαϊτζάν
- Διεθνές Βραβείο του Nizami Ganjavi International Center

2019
- Επίτιμη Διδάκτωρ Ιατρικής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

2020
- Βραβείο Nelson Mandela από τα Ηνωμένα Έθνη
- Μεγαλόσταυρος του Τάγματος της Ευποιίας της Ελληνικής Δημοκρατίας

Ποτέ δεν πρέπει
να το βάζουμε
κάτω.
Ακόμα και στο
πιο βαθύ σκοτάδι,
υπάρχει το φως,
η ελπίδα.

Μαριάννα

ΜΑΡΙΑΝΝΑ Β. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗ

ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ Β. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗ
MARIANNA V. VARDINOYANNIS FOUNDATION